

Uppskot
til
Sterkstreymslóggávu v. m.
fyri
Føroyar

Elnevndin

Januar 1993

INNIHALDSYVIRLIT

I	<u>Inngangur</u>	síða 1-2
II	<u>Almennar viðmerkingar</u>	síða 2-3
III	<u>Lóggáva, sum má roknast at vera galdandi í landinum</u>	síða 4-11
	A. Sterkstreymslógin	síða 4-5
	B. Sterkstreymreglugerðin	síða 6-7
	C. Elinnleggjarar	síða 8-9
	D. Ymiskt	síða 9-11
	1. Ognartøka	síða 9-10
	2. Annað	síða 11
IV	<u>Galdandi dansk lóggáva</u>	síða 11-34
	A. Sterkstreymslógin	síða 11-22
	1. Sterkstreymslógin við broytingarlógum	síða 11-19
	2. Elektricitetsráðet og DEMKO	síða 20-22
	B. Sterkstreymreglugerðin	síða 22-27
	1. Alment um reglugerðina	síða 22-24
	2. Deild C - tilfar	síða 25-27
	C. Elinnleggjarar v.m.	síða 27-32
	D. Ymiskt	síða 32-34
V	<u>Umhugsanir hjá elnevndini</u>	síða 34-42
VI	<u>Uppskot til løgtingslóg um sterkstrevmsútbúnað</u>	síða 43-57
	A. Almennar viðmerkingar til lógaruppskotið	síða 58-60
	B. Viðmerkingar til tær einstøku fyrisetingarnar í lógaruppskotinum.	síða 61-73
VII	<u>Uppskot til kunngerðir útgivnar sambært sterkstrevmslógini</u>	síða 74-81
VIII	<u>Uppskot til løgtingslóg um læggilding av elinnleggjarum v.m.</u>	síða 82-104
	A. Almennar viðmerkingar til lógaruppskotið	síða 91-93
	B. Viðmerkingar til tær einstøku fyrisetingarnar í lógaruppskotinum	síða 94-104
IX	<u>Uppskot til kunngerðir útgivnar sambært elinnleggjaralógini</u>	síða 105-111

I. INDLEDNING

På et møde den 27. november 1990 orienterede el-nævnet lagmanden om nævnets overvejelser om nødvendigheden af en revision af stærkstrømslovgivningen m.v. Samme dag besluttede landsstyret at lade el-nævnet udarbejde forslag til ændringer i stærkstrømslovgivningen.

Til brug under el-nævnets udarbejdelse af denne redegørelse og af forslag til ny lovgivning med bemærkninger og nødvendige administrative bekendtgørelser er der udfærdiget tre bilagsmapper.

Bilagsmaterialet indeholder love, bekendtgørelser m.v., som må antages at være gældende her i landet, samt dansk lovgivning m.m.

Endvidere er medtaget anden relevant lovgivning, blandt andet af energipolitisk og energiforsyningsmæssig karakter samt lovgivningen omkring S.E.V.

Bilagsmapperne er ikke vedlagt, men som anført anvendt under el-næv-

nets arbejde.

Redegørelsen indeholder i afsnit II, el-nævnets generelle bemærkninger.

I de følgende to afsnit gennemgås kort den her i landet gældende lovgivning og den danske lovgivning.

Begge disse afsnit er delt op i fire underafsnit:

- A. Stærkstrømsloven
- B. Stærkstrømsreglementet
- C. El-installatører m.v.
- F. Forskelligt.

4. og sidste afsnit indeholder nævnets overvejelser.

II. GENERELLE BEMÆRKNINGER

Elektriske stærkstrømsanlæg medfører i større eller mindre grad en sådan fare for personer eller gods, at der må foreskrives en række sikkerhedsforanstaltninger m.m., som skal iagttages under anlæggenes udførelse og drift.

Endvidere er det nødvendigt at sikre, at stærkstrømsanlæg til produktion og fordeling af elektrisk strøm kan anlægges, hvor det samfundsøkonomisk er mest forsvarligt. I denne forbindelse må det også sikres, at strømmen kan fordeles gennem luftledninger eller nedgravede ledninger til de enkelte private forbrugere og virksomheder.

Selv om de fastsatte sikkerhedsregler om udførelse og drift af stærkstrømsanlæg følges, vil der ved driften kunne opstå skade på person eller gods, og det er derfor nødvendigt at pålægge indehaverne af anlæggene et skærpet erstatningsansvar.

III. LOVGIVNING, SOM MÅ ANTAGES AT VÆRE GÆLDENDE HER I LANDET

I 1976 blev stærkstrømsreglementet ajourført. Derudover er der ikke inden for de sidste 30-35 år sket ændringer.

A. STÆRKSTRØMSLOVEN

Anordning nr. 63 af 27. marts 1936, hvorved lov nr. 169 af 11. maj 1935 om elektriske stærkstrømsanlæg, som ændret ved lagtingslov nr. 29 af 26. november 1953 om tekniske installationer, er gældende.

Ved anordningen ophæves anordning nr. 234 af 20. december 1929, hvorved lov nr. 77 af 19. april 1907 om elektriske stærkstrømsanlæg, som ændret ved lov nr. 146 af 20. april 1928, blev sat i kraft.

I 1935-loven videreføres i stor udstrækning principperne fra 1907-loven.

Forarbejderne til disse to love suppleret af betænkningen, fremlagt i lagtinget den 4. september 1935 anskueliggør indholdet af den gældende lovgivning.

Anordningen indeholder i sine 4 kapitler for så vidt de elementer, som er nævnt i de generelle bemærkninger under afsnit II.

Kapitel 1 indeholder regler om udførelse og drift af elektriske stærkstrømsanlæg, materielgodkendelse, koordinering af elektricitetsforsyning, elektricitetsråd og prøvningsudvalg, stærkstrømsanlægs forhold til andre bestående virksomheder samt regler om elektriske installatører (Reglerne om elektriske installatører suppleres af reglerne i lagtingslov nr. 29 af 26. november 1953 om tekniske in-

stallationer, jfr. nedenfor under C).

I kapitel 2 behandles spørgsmålet om erstatningsansvar for skader forvoldt af elektriske stærkstrømsanlæg.

Kapitel 3 vedrører tvangserhvervelse af ret til fremførelse af luftledninger og underjordiske ledninger samt anlæg af visse elektricitetsværker.

Endelig fastsættes der i kapitel 4 regler om delegation af tilsyn med elektriske stærkstrømsanlæg.

Tilsynet med stærkstrømsanlæg og materielgodkendelse er ved midlertidig bestemmelse nr. 34 af 28. oktober 1940, som ændret ved lagtingslov nr. 39 af 11. juni 1958, henlagt til et elektricitetsnævn.

Nævnet har de beføjelser og forpligtelser, som elektricitetsråd og prøvningsudvalg har efter 1935-loven.

Efter bestemmelserne består nævnet af en jurist, valgt af landsstyret, en repræsentant fra landsingeniørkontoret, valgt af landsstyret, en repræsentant for elinstallatørerne, valgt af "Føroya el-innleggjarafelag", driftslederen for S.E.V. og de to driftsledere for el-værkerne i Tórshavn og Klaksvík og driftslederen for "El-felagið Suðuroy". Den af landsstyret valgte jurist er formand.

Valgperioden er sat til 6 år.

Nævnet består for tiden alene af 4 medlemmer, nemlig landfogeden (politimesteren) som formand, en repræsentant for landsingeniøren, driftslederen for S.E.V. og en repræsentant for el-installatørerne.

Nævnets afgørelser kan indankes for landsstyret.

B. STÆRKSTRØMSREGLEMENTET

Efter anordning nr. 63 af 27. marts 1936, hvorved lov nr. 169 af 11. maj 1935 om elektriske stærkstrømsanlæg sættes i kraft på Færøerne, § 1, stk. 2, bemyndiges ministeren for offentlige arbejder til at udfærdige et reglement for udførelse og drift af elektriske stærkstrømsanlæg. I paragraffen er der afstukket nærmere rammer for reglementets indhold.

I anordning nr. 38 af 23. februar 1924 er det fastsat, at "det i henhold til § 1 i lov nr. 77 af 19. april 1907 om elektriske stærkstrømsanlæg af ministeriet for offentlige arbejder udfærdigede reglement for udførelse af drift af elektriske stærkstrømsanlæg ikke vil være at indføre i lovtidende, men at der i nævnte tidende vil være at optage en meddelelse om de pågældende udfærdigelser med angivelse af udfærdigelses- og ikrafttrædelsesdag." "Oplysninger om indholdet af udfærdigelser dette reglement vedrørende vil kunne erholdes ved henvendelse til elektricitetskommissionen."

Efter lov nr. 137 af 23. marts 1948 om Færøernes hjemmestyre er elektriske anlæg særanliggende (lovens liste A). De bemyndigelser, som i stærkstrømsloven ergivet ministeren for offentlige arbejder, tilkommer derfor landsstyret.

Forinden hjemmestyreloven blev det ved midlertidig bestemmelse nr. 34 af 28. oktober 1940 fastsat, at de beføjelser, som ved stærkstrømsloven fra 1935 er tillagt elektricitetsrådet og prøvningsudvalget, tillægges et el-nævn. El-nævnets sammensætning m.v. ændres senere ved lagtingslov nr. 39 af 11. juni 1958.

Ved bekendtgørelse af 30. maj 1953 fra Færøernes elektricitetsnævn kundgøres, at stærkstrømsreglementet af 22. december 1938, således som ændret den 1. oktober 1946, med bilag og senere ændringer er gældende på Færøerne.

Dette stærkstrømsreglement ændres to gange i 50-erne , henholdsvis ved kundgørelse nr. 21 af 27. august 1954 og nr. 49 af 10. september 1959. Begge ændrer § 116, som omhandler bl.a. mærkning og godkendelse

af materiel.

Ved kundgørelsen af 4. maj 1976 fra elnævnet på Færøerne bestemmes, "at stærkstrømsreglementet fra 17. november 1962 med senere ændringer sættes i kraft på Færøerne" med enkelte specielt opregnede ændringer. Samtidig ophæves stærkstrømsreglementet fra 22. december 1938 med senere ændringer.

Det må herefter antages, at stærkstrømsreglementet fra 1962 med senere ændringer gælder dog således, at kundgørelse nr. 49 af 10. september 1959 fortsat er i kraft, og at tilsynet med overholdelse af reglerne ligger hos el-nævnet.

Stærkstrømsreglementet fra 1962 er opdelt i tre afdelinger:

- A. Forsyningsanlæg
- B. Installationer
- C. Materiel.

Reglementet er desuden opdelt i afsnit. Afdeling A, B og C findes i afsnit 2 og følgende. I afsnit 1 findes administrative bestemmelser med bilag. I de administrative bestemmelser er der blandt andet regler om reglementets anvendelsesområde, tilsyn med stærkstrømsanlæg, materielkontrol.

Særligt de meget detaljerede bestemmelser på materielsiden har medført, at stærkstrømsreglementet nu udgøres af mere end 20 ringbind med ialt cirka 7000 sider, hvoraf cirka 5.500 sider er materielbestemmelser.

Stærkstrømsreglementet kompletteres med DEMKO-meddelelser og ELRÅD-meddelelser, hvori der orienteres om nye og ændrede bestemmelser og om elektricitetsrådets afgørelser i forbindelse med forespørgsler udefra.

Stærkstrømsreglementet ajourføres løbende ved udsendelse af erstatningsblade og nye blade fra elektricitetsrådet.

C. ELEKTROINSTALLATØRER

Efter lagtingslov nr. 29 af 26. november 1953 om tekniske installationer § 1 må arbejder ved elektricitetsforsyningsanlæg (stærkstrøm) og ved de til sådanne anlæg i de enkelte installationer hørende ledninger og apparater, som er eller agtes fast forbundet til anlægget, når ledelsen har taget beslutning derom, kun udføres af personer, der har opnået bemyndigelse fra vedkommende ledelse for værket, forsyningsselskabet eller lignende, og ved kommunale anlæg fra kommunen. I samme paragrafs sidste punktum stilles der som yderligere betingelse for overhovedet at kunne opnå bemyndigelse til at udføre arbejde ved elektricitetsforsyningsanlæg og tilhørende ledninger, at vedkommende har bestået en af de prøver for elektroinstallatører, som ministeriet for offentlige arbejder har godkendt efter § 5 i lov nr. 169 af 11. maj 1935 om elektriske stærkstrømsanlæg (jfr. dog § 9) jfr. bekendtgørelse nr. 172 af 14. maj 1952 om prøver for elektroinstallatører.

I § 7 bestemmes, at inden for områder, hvor der ikke er truffet bestemmelse om bemyndigelse efter § 1, må arbejder ved elektriske anlæg kun udføres af personer, som har bestået en prøve for elektroinstallatører, som er godkendt af ministeriet for offentlige arbejder efter lov nr. 169 af 11. maj 1935.

Efter § 9 kan landsstyret efter forhandling med el-nævnet dog dispensere fra reglerne i § 1 sidste punktum og § 7, stk. 1.

I kundgørelse nr. 12 af 20. maj 1954 om regler for elektroinstallatører fastsættes forskellige overgangsregler med hensyn til personer, som ikke har bestået en af de af ministeriet for offentlige arbejder godkendte prøver, men som i tiden indtil en måned forinden kundgørelsen drev egen erhvervsmæssig installationsvirksomhed.

Lov nr. 151 af 7. maj 1937 om tekniske installationer har i øvrigt været forbillede for lagtingsloven.

De gældende regler kan sammenfattes til, at autorisationsretten ligger hos det enkelte forsyningsselskab, hvis det er kommunalt hos kommunen. Efter § 7 kan enhver, som har bestået en godkendt prøve, på-

tage sig arbejde, hvor forsyningsselskaber m.v. ikke har truffet bestemmelse om autorisation. Ved lagtingslov nr. 29 af 26. november 1953 ophævedes samtidig bestemmelserne i stærkstrømslovens § 5, stk. 1, 1. og 4. pkt., der blandt andet fastslog, at de som har bestået "prøven" har ret til at påtage sig elektriske installationer overalt i landet.

I § 1 i bekendtgørelse nr. 172 af 14. maj 1952 om prøver for elektroinstallatører opregnes de prøver for elektroinstallatører, som i henhold til § 5 i lovebekendtgørelse nr. 356 af 30. juli 1949 om elektriske stærkstrømsanlæg (lov nr. 169 af 11. maj 1935) er godkendt af ministeriet for offentlige arbejder, og som sådan skal være bestået, for at vedkommende kan autoriseres som elektroinstallatør.

I bekendtgørelsens øvrige bestemmelser fastsættes regler om de enkelte prøvers indhold, samt hvilke krav vedkommende skal opfylde for at indstille sig til prøven.

D. FORSKELLIGT

1. Ekspropriation m.v.

Som anført ovenfor under punkt A, Stærkstrømsloven, indeholder anordning nr. 63 af 27. marts 1936, hvorved lov nr. 169 af 11. maj 1935 om elektriske stærkstrømsanlæg sættes i kraft på Færøerne, i kapitel 3 regler for fremførelse af ledninger for elektriske stærkstrømsanlæg og regler for tvangserhvervelse af rettigheder over fast ejendom i forbindelse hermed.

Endvidere er der fastsat regler for ekspropriationer af nødvendige arealer til udvidelse af bestående elektricitetsværker.

Reglerne om tvangserhvervelse er forskellige, alt efter hvor indgribende fremførelsen af ledninger m.v. er i ejendomsretten.

I stærkstrømslovens § 9 fastslås, at ledninger for stærkstrømsanlæg

kan føres over gader og veje, når fremførelsen sker således, at færdslen ikke på nogen måde forulempes.

§ 10 omhandler tvungen afståelse af rettigheder over offentlig eller privat ejendom til fremførelse af ledninger, opstilling af stangrækker, transformatorer o.lign. samt til fremførelse af underjordiske ledninger til elektriske stærkstrømsanlæg.

Rettigheder, der er nødvendige at tvangserhverve efter § 10, er i de fleste tilfælde servitutter med rådighedsindskrænkninger, færdselsret m.v.

I §§ 9-14 er der endvidere fastsat detaljerede regler om fremgangsmåden ved tvangserhvervelse af rettigheder over fast ejendom, erstatningens fastsættelse og størrelse m.v.

I § 15 fastsættes, at såfremt gennemførelsen af de i § 10, stk. 1, omhandlede foranstaltninger nødvendiggør fjernelse af bygninger, skov eller andre hindringer, kan ministeren for offentlige arbejder tillade, at der sker ekspropriation efter reglerne i lov nr. 69 af 7. maj 1881 om forpligtelse til jords afgivelse til offentlige veje, havne og landingssteder samt til offentlige skoler på Færøerne.

De samme regler skal følges ved tvangserhvervelse af arealer til udvidelse af bestående elektricitetsværker, anlæg, udvidelse af understationer o.lign.

Det understreges, at stærkstrømsloven ikke giver hjemmel til ekspropriation af arealer til nyanlæg af elektricitetsværker m.v.

For så vidt angår udnyttelse af vandkraft til elektricitetsværker er der hjemmel til ekspropriation efter lov nr. 169 af 18. maj 1937 for Færøerne om benyttelse af indsøer og vandløb, herunder også af nødvendige jordarealer til nyanlæg.

2. Andet

Lov nr. 134 af 10. maj 1915 om forholdsregler til beskyttelse af undersøiske ledninger henviser til lov nr. 54 af 15. februar 1895 om forholdsregler til beskyttelse af undersøiske telegraf- og telefonledninger, idet sidstnævnte lov udvides til at gælde alle undersøiske elektriske ledninger.

Efter statsministeriets skrivelse af 1. december 1948 om elektricitetsrådets tekniske bistand er elektricitetsrådets indstilling, at almindelige spørgsmål, særlig af sikkerhedsmæssig art, behandles af landsstyret eller en af landsstyret nedsat myndighed, medens rådet iøvrigt yder landsstyret sin bistand, specielt vedrørende etablering af nye elektricitetsværker, og hvor der kan blive tale om samarbejde mellem værkerne på Færøerne.

IV. GÆLDENDE DANSK LOVGIVNING

Dansk stærkstrømslovgivning har siden krigen været præget af mange væsentlige lovændringer. Disse ændringer skyldes ikke blot EF-medlemsskabet, men er også i særdeleshed et resultat af et tæt nordisk samarbejde, som igen er en del af et bredt europæisk og tildels verdensomspændende samarbejde.

A. STÆRKSTRØMSLOVEN

1. Stærkstrømsloven og ændringslove hertil.

Der tages udgangspunkt i lov nr. 169 af 11. maj 1935 om elektriske stærkstrømsanlæg. Denne lov er som nævnt på det nærmeste identisk med den her i landet gældende lov.

Hver enkelt ændringslov frem til lovbekendtgørelse nr. 669 af 28. december 1977, der er en sammenskrivning af den nugældende danske stærkstrømslov, anføres, og der gøres kort rede for ændringerne i forhold 1935-loven.

Lov nr. 151 af 7. maj 1937 om tekniske installationer.

Lovens § 11 ophæver 1935-lovens § 5, stk.1, 1. pkt. og 4. pkt.

§ 5 i 1935-loven omhandler, hvem der har ret til at udføre arbejde på elektriske stærkstrømsanlæg.

Ophævelsen af 1. pkt. er en konsekvens af, at lov nr. 9 af 23. januar 1903 "om berettigelsen til at udføre arbejder vedkommende vand-, gas- og elektricitetsværker" ophæves.

Efter 4. pkt. har enhver, som har bestået prøven, ret til at påtage sig elektriske installationer overalt i landet. Denne bestemmelse ophæves, idet bestemmelsen ville være i strid med lovens regler om værkledelsens adgang til at begrænse meddelelser af autorisationer til personer, der har undergivet sig de særlige regler og forskrifter som af vedkommende værkledelse måtte være fastsat for opnåelse af autorisation.

Loven svarer til den her gældende lagtingslov nr. 29 af 26. november 1953 om tekniske installationer.

Loven ophæves ved lov nr. 196 af 7. juni 1958 om autorisation af elektroinstallatører m.v.

Lov nr. 105 af 20. marts 1940 om ændring af lov nr. 169 af 11. maj 1935 om elektriske stærkstrømsanlæg.

Der foretages 4 ændringer i 1935-loven, dels ændres § 3, stk. 2, § 5, stk. 1 og § 22, dels bemyndiges ministeren til at lade 1935-loven ændre således som nærværende lov medfører det, optrykke og bekendtgøre som lov om elektriske stærkstrømsanlæg.

Ændringen i § 3, stk. 2 indeholder en ændring af elektricitetsrådets sammensætning, idet rådet udvides med et medlem, som repræsentant for "jævnstrømsværkerne inden for landværkerne."

Ændringen i § 5, stk. 1, er alene af redaktionel karakter, affødt af den ovenfor anførte ændring i 1935-loven ved lov nr. 151 af 7. maj 1937 om tekniske installationer.

1935-lovens § 22 foreskriver, at loven "vil være at forelægge til revision i rigsdagssamlingen 1939-40. " Denne revisionsbestemmelse fandtes påkrævet, efter at forskellige spørgsmål vedrørende elektricitetsforsyningsanlæggenes økonomiske forhold var blevet inddraget under elektricitetsrådets forretningsområde. Den tidligere elektricitetskommission havde kun haft indseende med anlæggenes tekniske forhold. Ved 1935-loven fik elektricitetsrådet desuden rådgivende myndighed vedrørende forsyningsanlæggenes økonomiske forhold, og man vedtog revisionsbestemmelsen i § 22, idet man anså det for rigtigst at indhøste erfaringer med dette nye forretningsområde for elektricitetsrådet over en 5-årig periode.

§ 22 ændres således, at loven påny forelægges til revision i rigsdagssamlingen 1944-45.

Lov nr. 34 af 4. februar 1947 om ændring af lov nr. 169 af 11. maj 1935 om elektriske stærkstrømsanlæg.

Ved loven ændres revisionsbestemmelsen i 1935-lovens § 22 endnu en gang, således at loven først vil være at forelægge til revision i rigsdagssamlingen 1948-49.

Ved to forudgående love fra 1945 og 1946 var lovens revision allerede blevet udskudt to gange.

Baggrunden for revisionsbestemmelsen er fortsat elektricitetsrådets rådgivende myndighed med hensyn til forsyningsanlæggenes økonomiske forhold og et ønske om at følge rådets erfaringer med denne nye kompetence.

Lov nr. 162 af 6. april 1949 om ændring af lov nr. 169 af 11. maj 1935 om elektriske stærkstrømsanlæg.

Ved loven ændres i 1935-lovens § 1 og § 15. Endvidere ophæves revisionsbestemmelsen i § 22, ligesom ministeren igen bemyndiges til at optrykke og bekendtgøre 1935-loven med de foretagne ændringer som lov om elektriske stærkstrømsanlæg.

Bestemmelsen i § 1 B. 2, blev medtaget i 1935-loven for at give elektricitetsrådet mulighed for inden for en passende frist at bringe de radiomodtageranlæg og antenneanlæg, der ikke tilfredsstillede stærkstrømsreglementet, i orden. Bestemmelsen ophæves, idet anlæggene er i orden, ligesom stærkstrømsreglementet af 1946 ikke indeholder en tilsvarende bestemmelse.

Ændringen i § 15 indeholder en udvidelse af adgangen til ekspropriation, således at der vil kunne erhverves arealer til anlæg af nye elektricitetsværker.

En sådan adgang fandt man ikke nødvendig i 1935, idet man ikke forudså en væsentlig forskydning i den allerede etablerede stedlige placering af landets elektricitetsværker.

Som nævnt ovenfor blev revisionsbestemmelsen i § 22 indsat i 1935-loven og senere bibeholdt på grund af usikkerhed overfor elektricitetsrådets udvidede myndighedsområde til også at omfatte forsyningsanlæggenes økonomiske forhold. Elektricitetsrådet fik alene rådgivende myndighed, men samtidig blev udviklingen i landets samlede elektricitetsforsyning fulgt nøje via revisionsbestemmelsen.

Elektricitetsrådet anfører i bemærkningerne til forslaget om ophævelse af revisionsbestemmelsen, at udviklingen på frivillig basis vil kunne bringes til at følge de afstukne retningslinier og konkluderer, at det offentliges indsigt med forsyningsværkernes teknisk-økonomiske forhold bør opretholdes uændret, d.v.s. revisionsbestemmelsen kan udgå.

ikke længere nødvendig. Endvidere er rådets vurdering af nyanlægs egnethed med hensyn til at indgå som led i et større forsyningsnet unødvendig.

§ 18 foreskriver, at reglerne i 1935-lovens kapitel 3 om ekspropriation m.v. ikke finder anvendelse på anlæg, der kræver koncession. § 18 havde oprindelig sigte på vandkraftanlæg, der krævede koncession efter særlige regler.

Da lov om el-forsyning indfører regler om koncession for visse typer af el-forsyningsvirksomhed, må § 18 som en konsekvens heraf ophæves.

For det andet indeholder loven ændringer i 1935-lovens ekspropriationsbestemmelser.

Efter det gældende ekspropriationssystem skal egentlige arealafgifter til stærkstrømsanlæg ske efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom, og disse regler skal også anvendes, hvis fremføring af ledningsanlæg med tilhørende master kræver fjernelse af bygninger, skov eller andre hindringer (§ 15).

Iøvrigt foretages ekspropriation til ledningsfremføring efter de detaljerede regler i 1935-lovens §§ 10-14.

Efter ændringsloven skal reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom også anvendes ved ledningsfremføring, selv om fremføringen ikke kræver fjernelse af bygninger, skov eller lignende. Dog kan ministeren efter § 10, stk. 1, lade andragende om ekspropriation vedrørende fast ejendom til ledningsanlæg under 50 kV behandle efter reglerne i §§ 11-14.

Ministeren har med andre ord, jfr. § 10, stk. 1, og § 15 i ændringsloven, valgfrihed med hensyn til, hvilke regler han vil lade et ekspropriationsandragende behandle efter, når det drejer sig om ledningsanlæg, beregnet for distribution af elektricitet for spændinger under 50kV.

Ved ændringsloven indføres i stedet for den tidligere gældende kontrolordning en ordning, hvor der foreskrives pligt til ved markedsføringen af en ny type elektrisk materiel at foretage anmeldelse til DEMKO, der derefter undersøger, om materiellet opfylder konstruktionsforskrifterne. Om materiellet opfylder konstruktionsforskrifterne, kan enten fremgå af prøvningscertifikater fra anerkendte udenlandske prøvningsanstalter eller fyldestgørende dokumentation for, at fabrikanten selv har foretaget de nødvendige prøvninger efter retningslinierne i EFreglerne. Såfremt intet af det anførte foreligger, skal DEMKO foretage afprøvning af, om konstruktionsforskrifterne er overholdt. Materiel, der på den ene eller den anden måde viser sig at være i overensstemmelse med konstruktionsforskrifterne, registreres af DEMKO. Den fuldstændige fortegnelse over registreret materiel offentliggøres een gang om året, ligesom der løbende udsendes tillæg.

Den tidligere tvungne godkendelsesordning med godkendelsesmærke (D-mærke) er dog ikke helt forladt, jfr. ændringslovens § 2a, stk. 2, nr. 1, 2 og 3, jfr. bekendtgørelse nr. 18 af 19. januar 1978 om sikkerheds- og kontrolbestemmelser for elektrisk materiel med senere ændringer.

For det første kan der i stærkstrømsreglementet fastsættes regler om tvungen forudgående godkendelse af materiel, som ikke er omfattet af lavspændingsdirektivet af 19. februar 1973, jfr. nedenfor under B. STÆRKSTRØMSREGLEMENTET.

For det andet kan materiel frivilligt indleveres til DEMKO til forudgående kontrol og godkendelse.

Udover det oven for anførte indeholder ændringsloven en ændring af 1935-lovens § 1.

I 1935-loven defineres "stærkstrømsanlæg" i § 1, stk. 1, som elektriske anlæg, "der anvender strømme, der har en sådan styrke og en så høj spænding, at de derved kan medføre fare".

Denne definition strammes ved ændringsloven op, ligesom der i § 1 indgår, hvad der forstås ved elektrisk materiel.

2. Elektricitetsrådet og Demko

Efter stærkstrømslovens § 3 (lovbekendtgørelse nr. 669 af 28. december 1977 om elektriske stærkstrømsanlæg) skal der oprettes et elektricitetsråd.

Rådet består af en af kongen udnævnt formand samt 13 medlemmer, der udnævnes af ministeriet for offentlige arbejder efter nærmere i § 3, stk. 2, fastsatte regler.

Rådets forretningsorden skal efter § 3, stk. 3, godkendes af ministeriet for offentlige arbejder.

Forretningsordenen fastsætter i § 1, at rådet har til opgave at varetage de til rådet i følge stærkstrømsloven og elektroinstallatørloven henlagte forretninger.

Ministeriet for offentlige arbejder har med hjemmel i stærkstrømslovens § 2, stk. 4, ved bekendtgørelse nr. 343 af 10. juli 1985 bemyndiget elektricitetsrådet til at fastsætte bestemmelser om

- 1) udførelse og drift af stærkstrømsanlæg,
- 2) udførelse og drift af andre anlæg i farlig nærhed af eller i forbindelse med stærkstrømsanlæg og
- 3) konstruktion, prøvning og benyttelse af elektrisk materiel.

De fastsatte bestemmelser bekendtgøres i stærkstrømsreglementet.

Af rådets øvrige hovedopgaver kan nævnes udgivelse af stærkstrømsreglementet, tilsyn med overholdelse af reglementets bestemmelser, foretagelse af ekspropriationsforretninger efter stærkstrømsloven, og afgive udtalelse i overtrædelsessager.

Endvidere er rådet i medfør af elektroinstallatørloven berettiget til at lade undersøge, hvorvidt elektroinstallatører udfører deres arbejde på tilfredsstillende måde, ligesom rådet har indsigt med elektroinstallatøruddannelsen.

Både inden for kontrolarbejdet og ved udfærdigelse af konstruktions- og prøvningsbestemmelser for elektrisk materiel er der et nært praktisk samarbejde.

Begge institutioner henhører nu under boligministeriet, jfr. bekendtgørelse nr. 308 af 1. maj 1989 således at de bemyndigelser, som efter stærkstrømsloven m.v. er givet til ministeren for offentlige arbejder, nu tilkommer boligministeren.

B. STÆRKSTRØMSREGLEMENTET

1. Reglementet generelt

Med vedtagelsen af stærkstrømsloven i 1907 var der skabt grundlag for "at udfærdige et reglement for udførelse og drift af elektriske stærkstrømsanlæg". Området for reglementet blev udvidet ved indførelse af godkendelsespligt for installationsmateriel ved revisionen af stærkstrømsloven i 1928.

Stærkstrømsreglementet er bindende for borgerne. De første reglementer blev kundgjort i lovtidende. Ved kongelig anordning af 23. februar 1924 blev reglementet imidlertid fritaget fra at skulle optages i lovtidende.

I 1954 påbegyndtes som et supplement til stærkstrømsreglementets materielafrnit udsendelse af Demko-meddelelser, hvor Demko gav oplysninger om nye og ændrede bestemmelser i materielafrnittet samt andre oplysninger, der skønnes at være af interesse for personer, organisationer og institutioner, som har kontakt med Demko.

I 1973 påbegyndte Elektricitetsrådet en lignende ordning ved udsendelse af ELRÅD-meddelelser, som især indeholder en almen orientering om de afgørelser, som træffes af rådet i forbindelse med forespørgsler udefra, eksempelvis vedrørende fortolkning af stærkstrømsreglementet.

blev afsluttet den 12. april 1979 og ratificeret af folketinget den 19. december 1979 med ikrafttræden den 1. januar 1980. Aftalen vedrører ikke direkte tekniske standarder, men skal forhindre, at de såkaldte "tekniske handelshindringer" i form af specielle tekniske forskrifter, tekniske standarder, certificeringsordninger, specielle mærkningskrav og lignende lægger unødige hindringer i vejen for den internationale samhandel.

Det var netop sådanne hensyn, der medførte, at Danmark i EF måtte forlade den tvungne "D-mærkning".

I et forsøg på at opretholde den størst mulige sikkerhed ved anvendelsen af det elektriske materiel og af elektriske installationer i øvrigt, er der brug for en tilpasning mellem installationsbestemmelserne og materielbestemmelserne.

Elektricitetsrådet har derfor udarbejdet forslag til installationsbestemmelser baseret på IEC- og CENELEC-standarder for elektriske installationer.

Forslaget er udgivet i 2 kompendier i 1989 og 1990. Forslaget består af 6 dele, og det er meningen, at de nye installationsbestemmelser fra den 1. april 1994 skal erstatte de nuværende bestemmelser for lavspændingsinstallationer i stærkstrømsreglementets afdeling B.

Indtil 1. april 1994 er det tilladt at udføre lavspændingsinstallationer enten efter forslaget eller efter de nuværende bestemmelser.

Den afgørende forskel mellem installationsbestemmelserne i forslaget og de nugældende bestemmelser i stærkstrømsreglementets afdeling B er, at forslagets bestemmelser er formuleret som "funktionskrav", medens de gamle bestemmelser er formuleret som "eksakte krav".

For materiel, der ikke er omfattet af EFdirektiverne, kan sikkerhedskravet alene opfyldes, når materiellet er fremstillet i overensstemmelse med stærkstrømsreglementets bestemmelser.

Demko's prøvning og certificering af elektrisk materiel er baseret på stærkstrømsreglementet, idet de internationalt vedtagne og harmoniserede normer løbende oversættes og indarbejdes i reglementet. I enkelte tilfælde, hvor de internationale normer endnu ikke er blevet oversat og indført i reglementet, arbejder man dog på grundlag af de internationale normer.

Som tidligere omtalt måtte Danmark opgive den obligatoriske godkendelse af elektrisk materiel inden markedsføringen, idet godkendelsesordningen af EF blev betragtet som en teknisk handelshindring.

Ved lov nr. 269 af 8. juni 1977 om ændring af stærkstrømsloven blev der indført en flerstrengt ordning, hvor man opretholdt den obligatoriske godkendelsesordning inden markedsføringen for materiel, som ikke var omfattet af EF-direktiverne, og iøvrigt indførte en registrering af elektrisk materiel, idet materiellet skulle anmeldes inden en vis frist efter markedsføringen.

De overordnede regler om registreringspligt og godkendelsespligt fremgår af stærkstrømslovens §§ 2, 2a, 2b og 2c og bekendtgørelse nr. 18 af 19. januar 1978 om sikkerheds- og kontrolbestemmelser for elektrisk materiel.

Af bekendtgørelsens § 4 og § 7 fremgår at det fastsættes i stærkstrømsreglementet, om elektrisk materiel er registreringspligtigt eller godkendelsespligtigt.

Da elektricitetsrådet ved bekendtgørelse nr. 343 af 10. juli 1985 fik bemyndigelse til at udfærdige stærkstrømsreglementet, vil det sige, at elektricitetsrådet afgør, hvorvidt elektrisk materiel er registreringspligtigt eller godkendelsespligtigt.

Registreringspligt/godkendelsespligt er reguleret i reglementets afsnit 1, bilag 10. Den 1. juli 1985 bortfaldt godkendelsespligten to-

talt samtidig med, at registreringspligten blev indskrænket til hovedsagligt at omfatte det materiel, der benyttes af den almindelige forbruger.

Demko udgiver løbende reviderede fortegnelser over registreringspligtigt og ikke registreringspligtigt elektrisk materiel.

Demko udøver sin kontrol ved, at fabrikanter, importører m.v. indsender registreringspligtigt materiel, og ved at fabrikanter m.v. frivilligt indsender materiel til prøvning.

Endelig foretager Demko markedskontrol. Repræsentanter for Demko har i denne forbindelse uden retskendelse adgang til alle lokaler, hvor der forhandles, oplagres eller benyttes elektrisk materiel og til at besigtige det derværende materiel (bekendtgørelse nr. 18 af 19. januar 1978 § 13.

Selv om den obligatoriske godkendelse af elektrisk materiel er afskaffet, forsynes materiel stadig med "D"-mærket. Når materiel er godkendt af Demko - uanset om det er registreringspligtigt eller ej - har det ret til at bære "D"-mærket, som stadig over for både fabrikanter, handlende og forbrugere er et symbol på sikkerhed.

C. ELEKTROINSTALLATØRER m.v.

Som tidligere anført er det nødvendigt at sikre en betryggende udførelse af alle arbejder ved stærkstrømsanlæg og stille forskellige krav til de personer, der beskæftiger sig ved stærkstrømsanlæg.

Disse krav formuleres f.s.v. angår brugerinstallationer for stærkstrøm med udgangspunkt i en autorisationsordning, således at visse arbejder kun må udføres af personer, der har opnået autorisation som el-installatør.

Hovedkravet for at opnå autorisation er, at vedkommende har bestået

en godkendt prøve og opfylder særlige praksiskrav. Derudover stilles der visse personlige krav.

Også når personer har opnået autorisationen, stilles der krav til virksomheden som el-installatør, herunder krav om installatørværkstedets indretning og udstyr.

Det bemærkes, at også el-installatør området ved bekendtgørelse nr. 308 af 1. maj 1989 overgik fra trafikministeriet til boligministeriet.

Hovedloven er lov nr. 161 af 15. marts 1989 om autorisation af el-installatører m.v.

Denne lov afløste den tidligere gældende lov, lov nr. 196 af 7. juni 1958 om autorisation af elektroinstallatører m.v.

Selv om den ved 1958-loven fastsatte autorisationsordning havde fungeret tilfredsstillende, var der på grund af udviklingen opstået et behov for en revision af loven, ligesom man ønskede at forenkle lovens administration.

I § 1 er lovens anvendelsesområde defineret ved i punkter at opregne de arbejder ved elektriske brugerinstallationer for stærkstrøm, som er omfattet i loven.

I § 2 fastlægges hvilke af de i § 1 opregnede arbejder, der alene må udføres af personer med autorisation som el-installatør, og hvilke arbejder der må udføres af ikke autoriserede personer.

Ved § 2, stk. 2 og 3, lovliggøres udførelse af arbejder, som ulovligt har været udført i mange år. Det drejer sig eksempelvis om privates opsætning og nedtagning af belysningsarmaturer i private hjem samt reparation af TV- og radioapparater, husholdningsmaskiner m.v. Det eneste krav, der stilles, er, at vedkommende skal have "fornødent kendskab til arbejdets udførelse".

I § 6 omhandles bortfald af autorisationen blandt andet ved den auto.

I § 7 reguleres forholdet mellem den autoriserede installatør og de ansatte medarbejdere, der udfører arbejde på hans vegne, herunder de instruktionsforpligtelser, den autoriserede har over for medarbejderne, samt forpligtelser til at sørge for, at der forefindes nødvendigt værktøj, måleudstyr, reglementsamlinger m.v. I denne forbindelse bemærkes, at bekendtgørelse nr. 448 af 31. august 1977 om elektroinstallatørværksteders indretning og udstyr i hvert fald formelt stadig i kraft.

§ 8, stk. 1, pålægger forsyningsselskaberne at påse, at arbejder, der er omfattet af autorisation og anmeldelsespligt, er udført af dertil berettigede personer eller virksomheder. Efter § 8, stk. 2, skal forsyningsselskabet indberette konstaterede overtrædelser til Elektricitetsrådet, ligesom andre forhold udvist af en autoriseret el-installatør, som kan medføre fratagelse af autorisationen, skal indberettes.

§§ 9-11 indeholder regler om tilbagekaldelse/fratagelse af autorisationen på grund af grov eller gentagen forsømmelse ved udførelse af installationsarbejder eller på grund af overtrædelse af vilkårene for autorisation.

Af de resterende bestemmelser i §§ 12-17 skal alene fremhæves reglen i § 14, hvorefter Elektricitetsrådet uden retskendelse, men efter forudgående underretning, har adgang til såvel offentlig som privat ejendom for at undersøge eller lade undersøge, hvorvidt et installationsarbejde er udført på tilfredsstillende måde.

D. FORSKELLIGT

1. Lov nr. 54 af 15. februar 1895 om for holdsregler til beskyttelse af undersøiske telegraf- og telefonledninger, som ændret ved lov nr. 151 af 10. maj 1967 og lov nr. 480 af 8. november 1972.

Loven har sin oprindelse i en international konvention afsluttet i Paris den 14. marts 1884.

Loven, der efter sin titel kun vedrører undersøiske telegraf- og telefonledninger, suppleredes indtil 1972 af lov nr. 134 af 10. maj 1915 om forholdsregler til beskyttelse af undersøiske elektriske ledninger.

Ved lov nr. 480 af 8. november 1972 ophæves 1915-loven, og 1895-lovens titel ændres til "Lov om beskyttelse af søkabler og undersøiske ledninger", og 1895-loven udvides til at gælde for alle undersøiske elektriske ledninger.

1972-loven indeholder som en konsekvens af det udvidede anvendelsesområde for 1895-loven en stribe reaktionelle ændringer til 1895-loven. Dog ændres § 6 i 1895-loven således, at den bringes i overensstemmelse med den gældende straffelovgivning, herunder hærværksbestemmelsen i straffelovens § 291. 1972-ændringen skal ses på baggrund af Danmarks ratifikation den 9. juli 1968 af konvention af 29. april 1958 om det åbne hav, hvor man forpligtede sig til at gennemføre tilsvarende regler for ikke-elektriske undersøiske rørledninger, som er gældende for elektriske ledninger efter 1895-loven og 1915-loven.

1895-loven og 1915-loven omfatter efter deres direkte ordlyd kun elektriske ledninger, og det må derfor anses for tvivlsomt, om disse loves regler kan anvendes analogt på rørledninger.

Loven indeholder iøvrigt regler om forsætlig eller ved mangel på skyldig agtpågivenhed foranlediget brud eller beskadigelse af søkabler eller undersøiske ledninger, ordensforskrifter for fartøjer, der bemærker eller er i stand til at bemærke istandsættelse eller udlægelse af søkabler eller undersøiske ledninger, erstatningsregler for fartøjer, der mister anker, garn eller andet fiskeredskab for ikke at beskadige søkabler eller undersøiske ledninger, samt endelig erstatningsregler for så vidt angår søkabler og undersøiske ledningers beskadigelse af andre kabler og ledninger.

2. Bekendtgørelse nr. 62 af 21. februar 1984 af Lom om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

Loven skal ikke gennemgås her. Der henvises til bemærkningerne ad lov nr. 56 af 25. februar 1976 om ændring af lov om elektriske stærkstrømsanlæg under afsnit A. STÆRKSTRØMSLOVEN.

V. EL-NÆVNETS OVERVEJELSER

Stærkstrømsloven gælder i dag i nærmest samme skikkelse, som ved ikraftsættelsen i 1936. Der er alene ved midlertidig bestemmelse nr. 34 af 28. oktober 1940 om tilsyn med stærkstrømsanlæg, som ændret ved lagtingslov nr. 39 af 11. juni 1958 etableret et el-nævn, og ved lagtingslov nr. 29 af 26. november 1953 om tekniske installationer sket en mindre justering af § 5.

Sidstnævnte lagtingslov, der regulerer forholdene omkring elektroinstallatører, er ikke blevet ændret siden 1953.

Alene på grund af tiden, som er forløbet siden ikraftsættelsen af den gældende lovgivning, er det indlysende, at der tiltrænges en revision af hele området, idet lovgivningen hele tiden må være på højde med den tekniske udvikling og udviklingen iøvrigt, både nationalt og internationalt.

Men en revision af stærkstrømslovgivningen er ikke blot påkrævet, fordi lovgivningen er blevet utidssvarende.

Stærkstrømslovgivningen i videste forstand indeholder flere elementer - stærkstrømsloven, stærkstrømsreglementet og lovgivningen omkring elektroinstallatører - og en betingelse for, at hele området kan fungere tilfredsstillende, er, at disse elementer svarer til hinanden og ikke indeholder modstridende bestemmelser.

Stærkstrømslovgivningen har desuden berøringsflader med flere andre

tetsværker.

Ved midlertidig bestemmelse nr. 34 af 28. oktober 1940 om tilsyn med stærkstrømsanlæg blev de beføjelser, som elektricitetsrådet og prøvningsudvalget havde efter 1935-loven, tillagt et elnævn. Den midlertidige bestemmelse blev ændret ved lagtingslov nr. 39 af 11. juni 1958.

El-nævnets sammensætning er herefter en jurist, valgt af landsstyret, en repræsentant for landsingeniøren, valgt af landsstyret, en repræsentant for elektroinstallatørerne, valgt af "Føroya el-innleggjarafelag", driftslederen for S.E.V. og de 3 driftsledere for el-værkerne i Tórshavn, Klaksvík og Suðuroy.

Da alle kommunerne nu er medlem af S.E.V., er de 3 sidstnævnte driftsledere gledet ud, og el-nævnet fungerer i dag alene med 4 medlemmer.

For at undgå løbende ændringer i stærkstrømsloven åbner loven mulighed for administrativt at udfærdige et reglement, der efterhånden, som den tekniske udvikling skrider frem, kan tage højde for denne udvikling. I et reglement kan der på en mere smidig måde end ved lov fastsættes detaljerede tekniske regler.

Stærkstrømsreglementet er således et vigtigt supplement til stærkstrømsloven, idet loven alene afstikker rammerne, medens de specifikke regler findes i reglementet.

Reglementet har gyldighed som lov, og overtrædelse af bestemmelserne er strafsanktioneret.

En forudsætning herfor er, at reglementet er kundgjort i sin helhed over for borgerne, med mindre der er særlig hjemmel til at undlade kundgørelse.

Allerede i 1924 måtte man erkende, at det blandt andet på grund af omfanget af stærkstrømsreglementet var uhensigtsmæssigt at kundgøre det i sin fulde ordlyd i lovtidende, ligesom reglementet typisk hen-

vender sig til fagfolk, der via faglige tidsskrifter m.v. mere hensigtsmæssigt kan orienteres om ændringer m.v.

Derfor blev det ved kongelig anordning nr. 38 af 23. februar 1924 bestemt, at stærkstrømsreglementet er fritaget for kundgørelse. Anordningen er sat i kraft for Færøerne.

Efter 1935-loven udfærdiges stærkstrømsreglementet af ministeren for offentlige arbejder - efter 1948 af landsstyret.

El-nævnet har overvejet følgende forhold vedrørende stærkstrømsreglementet:

1. Der kan sættes spørgsmålstegn ved, om stærkstrømsreglementet overhovedet er i kraft på Færøerne, eller med andre ord om der er pligt til at følge reglerne i stærkstrømsreglementet, og dermed om overtrædelse af reglementets bestemmelser kan imødegås med straf.

Efter den kongelige anordning fra 1924 er stærkstrømsreglementet udfærdiget af ministeren for offentlige arbejder fritaget for kundgørelse i sin helhed.

Ved midlertidig bestemmelse nr. 34 fra 1940 tillægges el-nævnet de beføjelser, som elektricitetsrådet og prøvningsudvalget har efter stærkstrømsloven, men derimod ikke de beføjelser, som ministeren for offentlige arbejder har. Den midlertidige bestemmelse omtaler ikke kundgørelsesspørgsmålet.

Efter hjemmestyreloven er elektriske anlæg særanliggende, ligesom kundgørelse af retsforskrifter (love, bekendtgørelser m.v.) er særanliggende. Efter 1948 og frem til slutningen af 1980'erne med lagtingsloven om "Kunngerðarblaðið" blev retsforskrifter kundgjort i deres helhed i "Dimmalætting", medmindre der forelå en særlig hjemmel til at undlade kundgørelse.

Det er tvivlsomt, om der i den gældende lovgivning er hjemmel til at undlade at kundgøre stærkstrømsreglementet i sin helhed. Det er ligeledes tvivlsomt, om der er hjemmel til at landsstyret kan overlade

kompetencen til el-nævnet til at ophæve og ikraftsætte stærkstrømsreglementet som sket ved kunngerð af 4. maj 1976 fra elnævnet. Der henvises endvidere til, at landsstyret to gange i 1950'erne ved almindelige landsstyre kundgørelser, der blev kundgjort i deres helhed i "Dimmalætting", ændrede i stærkstrømsreglementet.

1976-kunngerðin fra el-nævnet angiver som sin hjemmel § 1, stk. 4, i midlertidig bestemmelse nr. 34 fra 1940. Denne bestemmelse tillægger imidlertid kun elnævnet de beføjelser, som elektricitetsrådet og prøvningsudvalget har efter 1935-loven.

2. Det må anses for tvivlsomt, om ændringerne foretaget i reglementet siden 4. maj 1976 er gældende.

Kunngerðin af 4. maj 1976 fra el-nævnet omhandler efter sin ordlyd alene ændringer foretaget i reglementet fra 12. november 1962 frem til den 4. maj 1976.

3. Reglementet består i dag ikke blot af de 3 afdelinger (afsnit 2, ff.) **A: Forsyningsanlæg, B: Installationer og C: Materiel**, men også af 1. afsnit, **Administrative Bestemmelser**, der udfærdiges af boligministeren. I de administrative bestemmelser findes blandt andet bestemmelse om reglementets gyldighedsområde, definitioner og straffebestemmelser. Disse bestemmelser, der er afgørende for håndhævelse af reglementets mere tekniske bestemmelser i afdeling A, B og C, adskiller sig i formulering og udformning ikke væsentligt fra almindelige bekendtgørelser. Såfremt bestemmelser af denne karakter skal være fritaget for kundgørelsen, må der kræves udtrykkelig lovhjemmel.

4. I 1935-lovens § 1, stk. 2, A 2, er der hjemmel til at forbyde salg og udlevering af elektrisk materiel, som ikke er godkendt og forsynet med et godkendelsesmærke.

Denne hjemmel har landsstyret udnyttet ved kundgerð nr. 49 af 10. september 1959 om ændring i stærkstrømsreglementet, idet man foreskriver obligatorisk godkendelse af elektrisk materiel forinden salg eller udlevering her i landet.

Såfremt materiellet ikke er forsynet med godkendelsesmærke fra prøv-

ningsmyndighederne i Danmark, Norge, Sverige eller Finland, skal sælgeren bevise, at materiellet er godkendt af en af de nævnte prøvningsmyndigheder.

Kundgørelsen kan ikke antages at være ophævet ved el-nævnets kunngerð fra 4. maj 1976.

Det vil med andre ord sige, at de gældende materielbestemmelser er i direkte modstrid med stærkstrømsreglementets materielbestemmelser, hvor den obligatoriske godkendelsesordning er forladt.

Den obligatoriske godkendelsesordning er endvidere forladt i Norge og Sverige og er under afvikling i Finland.

Konklusionen på det oven for anførte er, at forholdene omkring stærkstrømsreglementet må klargøres, ligesom der må etableres en ordning, der sikrer, at der er overensstemmelse mellem reglerne i reglementet og i stærkstrømsloven m.v.

Reglerne om el-installatører findes i stærkstrømslovens § 5 og i lagtingslov nr. 29 af 26. november 1953 om tekniske installationer, sammenholdt med bekendtgørelse nr. 172 af 14. maj 1952 om prøver for elektroinstallatører samt endelig i "kunngerð nr. 12 frá 20. mai 1954 um reglur fyri elektroinnleggjarum".

Som det er tilfældet med stærkstrømsloven og stærkstrømsreglementet, er udviklingen løbet fra lovreglerne.

Hensynet til forbrugernes sikkerhed ligger bag autorisationsbestemmelserne. Særlige uddannelses- og prøvekrav skal sikre, at den, der har autorisation, har de fornødne tekniske kvalifikationer og et tilfredsstillende kendskab til stærkstrømsreglementets forskrifter.

S.E.V., der har autorisationsretten, og maskinskolen i Tórshavn, der forestår undervisningen, har til dels sat sig udover de gældende regler og via et nært samarbejde med elektricitetsrådet i Danmark bevaret en tidssvarende og høj standard inden for området.

tilfredsstillende kendskab til stærkstrømsreglementets forskrifter.

S.E.V., der har autorisationsretten, og maskinskolen i Tórshavn, der forestår undervisningen, har til dels sat sig udover de gældende regler og via et nært samarbejde med elektricitetsrådet i Danmark bevarer en tidssvarende og høj standard inden for området.

Samarbejdet har sit grundlag i stærkstrømsreglementets administrative bestemmelser, hvor de danske krav fremgår af bekendtgørelser m.v., der er optrykt som bilag til reglementet. Endvidere findes som bilag bekendtgørelser med krav til værksteders indretning, udstyr m.v. - krav, som også følges her i landet i dag.

Færøske autorisationer ligestilles i Danmark med danske og kan umiddelbart ombyttes med en dansk autorisation, der blandt andet åbner mulighed for arbejde inden for EF.

Samarbejdet med elektricitetsrådet illustreres også af, at rådet godkender den praksis, som færøske autorisationsansøgere angiver at have, idet S.E.V. ikke mener at have kompetence til dette. Når rådets godkendelse af praksis foreligger, tager S.E.V. stilling til ansøgningen.

Udover det anførte er der yderligere forhold, som gør, at en revision af reglerne omkring el-installatørerne bør overvejes.

For det første kan der stilles spørgsmålstejn ved det formålstjenlige i, at el-installatørområdet reguleres ved samme lov som de øvrige offentlige forsyninger. Områderne er vidt forskellige, ligesom området, el-installatører beskæftiger sig med, er gennemreguleret ved stærkstrømsloven og stærkstrømsreglementet.

Efter el-nævnets opfattelse bør lovgivningen om el-installatører og deres virksomhed skilles ud fra lov om tekniske installationer, ligesom reglerne om el-installatører i stærkstrømsloven bør overføres til denne særlige lovgivning.

For det andet må der tages stilling til om en person, der opfylder

visse bestemte betingelser, skal have et retskrav på autorisation, eller om det som efter de nugældende regler skal være en skønsmæssig afgørelse hos autorisationsgiveren.

S.E.V. meddeler i dag autorisation i det omfang, ansøgeren opfylder de eksakte krav, det vil sige, som om ansøgeren har et retskrav på autorisation. Der bør indføres lovregler, der svarer til praksis.

Vægtige og principielle argumenter kan anføres både for og imod, at autorisationer meddeles af S.E.V. Den nuværende ordning har fungeret tilfredsstillende, og i el-nævnet er der enighed mellem S.E.V. og installatørforeningen om, at autorisationerne fortsat meddeles af S.E.V. I tilfælde af grovere overtrædelser af installationsbestemmelserne m.v. skal autorisationen kunne tilbagekaldes. Disse overtrædelser vil typisk blive konstateret af S.E.V. Det synes mest korrekt at lade el-nævnet vurdere overtrædelsens karakter og tage stilling til, hvorvidt overtrædelserne skal medføre inddragelse af autorisationen.

For det tredje vil en revision af lovgivningen gøre det muligt at lovliggøre en praksis, som i strid med gældende lovgivning foregår upåtalte. Eksempelvis er private borgernes opsætning og nedtagning af lamper en overtrædelse af lov om tekniske installationer. Det samme gælder fjernsynsreparatørens reparation af fjernsynsmodtagere, såfremt vedkommende ikke er autoriseret el-installatør.

Som det fremgår af det oven for anførte, er det nødvendigt med en revision af både stærkstrømsloven og lovgivningen omkring el-installatører.

Den tekniske udvikling og det intense internationale samarbejde medfører imidlertid, at det vil blive meget omkostningskrævende at opbygge et administrativt apparat, der følger den tekniske udvikling, tager del i det internationale samarbejde, formulerer og udsteder detalregler (stærkstrømsreglement), fører tilsyn med og kontrollerer forsyningsvirksomheder og det elektriske materiel, autoriserer el-installatører, deltager i tilrettelæggelse af undervisningen m.m.

El-nævnet er af den opfattelse, at nævnets arbejde bør styrkes for

derved at have en reel indsigt i den tekniske udvikling.

Dette kan ske uden at opbygge et stort og kostbart administrativt system, såfremt man udnytter og udbygger det allerede eksisterende samarbejde med det danske elektricitetsråd og DEMKO og dermed også samarbejdet med de øvrige nordiske landes myndigheder.

UPPSKOT TIL LØGTINGSLÓG
UM STERKSTREYMSÚTBÚNAÐ.

FORSLAG TIL LAGTINGSLOV OM
STÆRKSTRØMSANLÆG.

1. kapittul

Kapitel 1

1. gr.

§ 1

Sum sterkstreymsútbúnaður er at skilja í hesi lóg virki til framleiðslu, flyting og býti av elmegi við so høgum spenn- ingi ella so stórari streym- styrki, at vandi kann standast av, og allar ibundnar elinn- leggingar, nýtslulutir og tilíkt.

Ved stærkstrømsanlæg forstås i denne lov anlæg til produktion, transmission og distribution af elektricitet med så høj spænd- ing eller så stor strømstyrke, at der kan opstå fare, samt alle tilsluttede elektriske installationer, brugsgenstande og lignende.

2. stk. Sum eltilfar er at skilja maskinur, tól og tilfar av øllum sløgum, ið nýtt verða í sterkstreymsútbúnaðum.

Stk. 2. Ved elektrisk materiel forstås maskiner, apparater og materiel af enhver art, der indgår i stærkstrømsanlæg.

2. gr.

§ 2.

Landsstýrið ásetir reglur um

Landsstyret fastsætter bestem- melser om

- 1) gerð og rakstur av sterk- streymsútbúnaðum,
- 2) framleiðslu, eftirkannan, góðkenning, sølu og nýtslu av eltilfari,
- 3) gerð og rakstur av øðrum útbúnaðum, ið standa hættis- liga nær ella hava samband við sterkstreymsútbúnað.

- 1) udførelse og drift af stærkstrømsanlæg,
- 2) fremstilling, prøvning, godkendelse, forhandling og benyttelse af elek- trisk materiel,
- 3) udførelse og drift af andre anlæg i farlig nær- hed af eller i forbindelse med stærkstrømsanlæg.

2. stk. Landsstýrið kann heimila elnevndini, sbr. 6. gr., á nærri avmarkaðum økjum at á- seta tær reglur, sum nevndar eru í 1. stk. Landsstýrið kann harumframt áseta reglur fyri at gera frávik frá áset- ingunum.

Stk. 2. Landsstyret kan be- myndige elnævnet, jfr. § 6, til på nærmere afgrænsede områder at fastsætte de i stk. 1 nævnte bestemmelser. Lands- styret kan endvidere fastsætte regler for meddelelse af dispensationer fra bestemmels- erne.

3. stk. Landsstýrið kann áseta, at ávís sløg av sterkstreym-sútbúnaðum og ávísir bólkar av eltilfari ikki skulu koma undir tær reglur, sum nevndar eru í 1. stk.

4. stk. Landsstýrið kann áseta, at tær reglur, sum danska "elektricitetsráðet" eina og hvørja tíð ger um

- 1) gerð og rakstur av sterkstreym-sútbúnaðum,
- 2) gerð og rakstur av øðrum útbúnaðum, ið eru hættisliga nær ella í sambandi við sterkstreym-sútbúnað og
- 3) gerð, eftirkannan og nýtslu av eltilfari,

sum eru kunngjördar í "sterkstrømsreglementet" (sterkstreym-sreglugerðini), allar ella lutvíst skulu galda her á landi.

Landsstýrið kann harumframt áseta, at tær umsitingarligu reglurnar í sterkstreym-sreglugerðini heilt ella lutvíst skulu galda her á landi.

5. stk. Tær reglur, ið verða ásettar eftir 2. og 3. stk. og sterkstreym-sreglugerðin, sbr. 4. stk., sleppa undan upptøku í Kunngerðablaðið.

Upplýsing um innihaldið í teimum reglum, sum ásettar eru sbr. hesi grein, fáast hjá elnevndini.

3. gr.

Eftirlitið við, at tær reglur, ið eru ásettar sbr. 2. gr., verða hildnar, verður útint av elnevndini sbr. reglum, ið landsstýrið ásetir.

Stk. 3. Landsstyret kan bestemme, at visse former for stærkstrømsanlæg og visse grupper af elektrisk materiel ikke skal være omfattet af de i stk. 1 nævnte bestemmelser.

Stk. 4. Landsstyret kan bestemme, at de af det danske elektricitetsråd til enhver tid udfærdigede bestemmelser om

- 1) udførelse og drift af stærkstrømsanlæg,
- 2) udførelse og drift af andre anlæg i farlig nærhed af eller i forbindelse med stærkstrømsanlæg og
- 3) konstruktion, prøvning og benyttelse af elektrisk materiel,

som er bekendtgjort i stærkstrømsreglementet, helt eller delvis skal gælde her i landet.

Landsstyret kan endvidere bestemme, at stærkstrømsreglementets administrative bestemmelser helt eller delvis skal gælde her i landet.

Stk. 5. Bestemmelserne, der fastsættes efter stk. 2 og 3 samt stærkstrømsreglementet, jfr. stk. 4, er undtaget fra optagelse i Kunngerðablaðið.

Oplysning om indholdet af de i medfør af denne paragraf fastsatte bestemmelser fås hos elnævnet.

§ 3.

Tilsynet med overholdelse af de i medfør af § 2 fastsatte bestemmelser udøves af elnævnet efter regler fastsat af landsstyret.

2. stk. Til tess at fremja eftirlitið við eltilfari, kann landsstýrið m.a. áseta reglur um:

- 1) Krav um, at eltilfar, ið verður selt, útflýggjað ella innlagt til nýtslu her á landi, er fráboðað DEMKO (Danmarks elektriske materielkontrol) við atliti at skráseting ella skrásett av DEMKO.
- 2) Forboð móti sølu, útflýggjan, innlegging og nýtslu, heruppií framhaldandi nýtslu av tilfari, ið kann gerast vandamikið fyri persónar, húsdjór og ogn.
- 3) Upplýsingarskyldur viðvíkjandi eltilfari, um samsvar við galdandi konstruktionsfyriskipanir ikki er staðfest, ta stund søla, útflýggjan ella innlegging av tilfarinum fer fram.
- 4) Skylda hjá monnum, ið selja eltilfar, at taka aftur tilfar, ið kemur undir forboð, ið er gjørt sambært regluni í nr. 2, og at halda aftur tilíkt tilfar eftir nærri avgerð frá elnevndini.

4. gr.

Landsstýrið kann áseta reglur um, at eigarar og nýtarar av sterkstreymsbúnaðum, virkis-eigarar, innflytarar og menn, ið selja eltilfar, hava skyldu at geva allar upplýsingar, sum elnevndin metir at vera neyðugar til tess at útvinna eftirlitið sbr. 3. gr., 1.stk.

Stk. 2. Til gennemførelse af kontrollen med elektrisk materiel kan landsstyret blandt andet fastsætte bestemmelser om:

- 1) Krav om, at elektrisk materiel, der sælges, udleveres eller installeres til brug her i landet, er anmeldt til DEMKO (Danmarks elektriske materielkontrol) med henblik på registrering eller registreret af DEMKO.
- 2) Forbud mod salg, udlevering, installation samt benyttelse, herunder fortsat benyttelse, af materiel, der kan bringe sikkerheden for personer, husdyr eller ejendom i fare.
- 3) Oplysningspligt med hensyn til elektrisk materiel, hvis overensstemmelse med gældende konstruktionsforskrifter ikke er konstateret på tidspunktet for salg, udlevering eller installation af materiellet.
- 4) Pligt for forhandlere af elektrisk materiel til at tilbagetage materiel omfattet af forbud nedlagt i medfør af bestemmelsen i nr. 2, samt til at tilbageholde sådant materiel efter elnævnets nærmere bestemmelse.

§ 4

Landsstyret kan fastsætte bestemmelser om, at ejere og brugere af stærkstrømsanlæg samt fabrikanter, importører og forhandlere af elektrisk materiel er forpligtet til at meddele alle oplysninger, som elnævnet anser for nødvendige for udøvelse af tilsynet efter § 3, stk. 1.

2. stk. Tá ið tað eftirlit, sum nevnt er í 3. gr., 1. stk., verður útint, hava umboðsmenn hjá elnevndini uttan rættarúrskurð við at vísa hóskandi heimild atgongd til allan sterkstreymisútbúnað og til øll høli, har eltilfar verður framleitt, selt, goymt ella nýtt.

3. stk. Landsstýrið kann áseta reglur um rætt til at kára avgerð, sum elnevndin hevur tikið, eitt nú at avgerðirnar ikki skulu kunna verða kærðar til landsstýrið.

5. gr.

Við bót verður hann revsaður, ið

- 1) skúgvar til viks treytir fyri loyvi sambært lógini ella sambært fyriskipanum, útgivnar sambært lógini, ella
- 2) letur vera við at lýða forboð ella boð, ið eru fráboðað sambært lógini ella fyriskipanum, ið eru settar eftir lógini.

2. stk. Í fyriskipanum, sum verða settar sbr. lógini, eitt nú sterkstreymisreglugerðin, kann revsing verða ásett við bót fyri brot móti ásetingum í fyriskipanunum.

3. stk. Fyri brot, sum lógfrøðilígir persónar, eitt nú feløg, felagsskapi, grunnar, kommunur og landið gera, kann verða álagt tí lógfrøðisliga persóni sum slíkur sektarábyrgd.

4. stk. Fyrningarfrestin fyri revsiábyrgdina er 10 ár.

Stk. 2. Ved udøvelse af det i § 3, stk. 1, nævnte tilsyn har repræsentanter for elnævnet uden retskendelse mod forevisning af behørig legitimation adgang til alle stærkstrømsanlæg samt til alle lokaler, hvori der fremstilles, forhandles, oplagres eller benyttes elektrisk materiel.

Stk. 3. Landsstyret kan fastsætte bestemmelser om adgangen til at påklage afgørelse, truffet af elnævnet, herunder at afgørelserne ikke skal kunne påklages til landsstyret.

§ 5

Med bøde straffes den, der

- 1) tilsidesætter vilkår for en tilladelse i henhold til loven eller i henhold til forskrifter udstedt i medfør af loven, eller
- 2) undlader at efterkomme forbud eller påbud, der er meddelt i henhold til loven eller i henhold til forskrifter udstedt i medfør af loven.

Stk. 2. I forskrifter, der udstedes i medfør af loven, herunder stærkstrømsreglementet, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Stk. 3. For overtrædelser begået af juridiske personer, herunder selskaber, foreninger, fonde, kommuner og landet, kan der pålægges den juridiske person som sådan bødeansvar.

Stk. 4. Forældesesfristen for strafansvaret er 10 år.

2. kapittul

6. gr.

Sett verður á stovn elnevnd, ið røkir teir fyrisetningar, ið eru settir nevndini í hesi lóg ella í fyriskipanum, uppsettar sambært lógini. Elnevndin skal umframt vera landsstýrinum til hjálpar í neyðugan mun við ráðum o.s.fr. í spurningum, sum koma undir hesa lóg.

2. stk. Elnevndin er samansett av formanni, ið skal vera lógfrøðingur, rakstrarleiðaranum fyri SEV, landsverkfrøðinginum, einum góðkendum elinnleggjara, sum Føroya elinnleggjarafelag tilnevni, og einum limi við elfrøðiligari útbúgving. Landsstýrið tilnevni formannin og seinast nevnda lim.

3. stk. Nevndarlimunum kann verða veitt árlig samsýning og fáa teir endurgjald fyri skjálprógvaðar ferðaútreiðslur.

Teir limir, sum ikki fáa samsýning, fáa dagpening samsvarandi landsstýrisins reglum um samsýning til limir í nevndum, ráðum o.ø.

4. stk. Nevndin ger uppskot til starvsskipan, ið landsstýrið skal góðkenna.

5. stk. Nevndin kann fáa sær neyðug hjálparfólk.

7. gr.

Útreiðslurnar av virkseminum hjá elnevndini verða goldnar úr landskassanum.

Kapitel 2

§ 6

Der oprettes et elnævn, der varetager de opgaver, som er henlagt til nævnet i denne lov eller i bestemmelser udfærdiget i medfør af loven. Elnævnet skal endvidere bistå landsstyret i nødvendigt omfang ved rådgivning m.v. i spørgsmål omfattet af loven.

Stk. 2. Elnævnet består af en formand, der skal være jurist, driftslederen for S.E.V., landsingeniøren, en autoriseret elinstallatør udpeget af Føroya elinnleggjarafelag samt et medlem med elektroteknisk uddannelse. Landsstyret udpeger formanden samt det sidstnævnte medlem.

Stk. 3. Nævnets medlemmer kan tillægges årligt vederlag og får godtgørelse for dokumenterede rejseudgifter.

De medlemmer, som ikke oppebærer vederlag, får diæter i overensstemmelse med landsstyrets regler om vederlag til medlemmer af kommissioner, nævn m.m.

Stk. 4. Nævnet udfærdiger forslag til forretningsorden, der skal godkendes af landsstyret.

Stk. 5. Nævnet kan antage fornøden medhjælp.

§ 7

Udgifterne ved elnævnets virksomhed afholdes af landskassen.

3. kapittul

8. gr.

Sterkstreymisútbúnaðir skulu ekki órógva raksturinn av öðrum virkjum, ið eru. Slepst undan hesum órógví við at seta í verk trygdartiltøk, verða hesi gjørd fyrri kostnað tess virkiseigara (nýtara), ið hevur verið atvold í órógvunum. Hini virkini skulu tó bera ein hóskaði part av útreiðslunum, um tiltøkini, ið verða sett í verk, føra við sær munandi fyrimunir fyrri rakstur teirra.

2. stk. Spurningar um,

- a) hvør vilt ein sterkstreymisútbúnaður ger tað, at raksturinn av verandi virki verður fyrri órógv,
- b) hvørji trygdartiltøk skulu verða tikin til tess at útihýsa órógvinn, og
- c) hvør ið skal seta trygdartiltøkini í verk, og
- d) um og í hvønn mun hini virkini skulu bera útreiðslurnar í sambandi við hetta, verða avgjørd, um semja ikki fæst, av serligari nevnd, og hennara avgerð er endalig og bindandi fyrri partarnar.

3. stk. Nevndin kann gera av, at ikki kann verða farið undir bygging ella rakstur av sterkstreymisútbúnaðinum, fyrr enn tey trygdartiltøk, sum verða hildin neyðug, eru framd.

Kapitel 3

§ 8

Stærkstrømsanlæg må ikke udsætte driften af andre bestående virksomheder for forstyrrelse. Kan forstyrrelserne undgås ved iværksættelse af sikkerhedsforanstaltninger, udføres disse på bekostning af det anlægs ejer (bruger), som har forårsaget forstyrrelserne. De øvrige virksomheder skal dog bære en passende del af omkostningerne, såfremt foranstaltningernes iværksættelse medfører væsentlige fordele for deres drift.

Stk. 2. Spørgsmål om,

- a) hvorvidt et stærkstrømsanlæg udsætter driften af en bestående virksomhed for forstyrrelse,
- b) hvilke sikkerhedsforanstaltninger, der skal træffes for at udelukke forstyrrelsen,
- c) hvem der skal bringe sikkerhedsforanstaltningerne til udførelse, og
- d) hvorvidt og i hvilket omfang de øvrige virksomheder skal bære udgifter i forbindelse herved, afgøres, såfremt der ikke kan opnås enighed, af et særligt nævn, hvis afgørelse er endelig og bindende for parterne.

Stk. 3. Nævnet kan bestemme, at stærkstrømsanlæggets udførelse eller drift ikke må påbegyndes, inden de sikkerhedsforanstaltninger, som findes nødvendige, er truffet.

4. stk. Í úrskurðinum ásetir nevndin, hvør av þørtunum skal bera kostnaðin av nevndarviðgerðini av málinum og við hvørjari upphædd. Spurningurin um støddina á upphæddini kann tó verða lagdur fyri landsstýrið innan 14 dagar aftaná, at úrskurðurin er kunngjördur.

5. stk. Tann serliga nevndin er samansett av sorinskrivaranum ella einum av fulltrúum hansara sum formaður og 2 øðrum limum, ið verða tilnevndir frá einum máli til annað av elnevdini uttanum teir.

4. kapittul

9. gr.

Hann, ið rekur sterkstreymsútbúnað, hevur skyldu at endurrinda tann skaða á persón ella ognir, sum standast av útbúnaðinum, uttan so at tað verður upplýst, at hin skaddi sjálvur við vilja ella av óansni hevur velt skaðan, ella at hann (skaðin) ikki kundi hava verið forðaður við tí sketni ella umhugsan, sum raksturin av slíkum útbúnaði krevur bæði viðvíkjandi rakstrarhátti og tilfari.

10. gr.

Hann, sum verður fyri skaða, hevur rætt til endurgjald ikki bara fyri tann skaða, sum hann beinleiðis liður, men eisini fyri tær útreiðslur, vinnumiss og ampar, ið harav standast.

2. stk. Er persónskaði, verður at rinda endurgjald fyri mista arbeiðsinntøku, heilsubótaútreiðslur og annan miss, sum stendst av skaðanum, og eina samsýning fyri sviða og pinu.

Stk. 4. I kendelsen fastsætter nævnet, hvem af parterne der skal bære omkostningerne ved nævnets behandling af sagen og med hvilket beløb. Spørgsmålet om beløbets størrelse kan dog indbringes for landsstyret inden 14 dage efter kendelsens forkyndelse.

Stk. 5. Det særlige navn består af sorenskriveren eller af en af dennes fudlmægtige som formand, og af 2 andre medlemmer, der udpeges fra sag til sag af elnævnet uden for dets egen midte.

Kapitel 4

§ 9

Den, der driver et stærkstrømsanlæg, er pligtig at erstatte den skade på person eller gods, som forvoldes af anlægget, medmindre det oplyses, at den skadelidende selv forsætlig eller ved uagtsomhed har hidført skaden, eller at denne ikke kunne have været afværget ved den agtpågivenhed og omhu, som driften af sådanne anlæg kræver såvel i henseende til driftsmåden som til materiellet.

§ 10

Den skadelidende er berettiget til erstatning ikke blot for den skade, som han umiddelbart lider, men også for deraf følgende udgifter, næringstab og ulempe.

Stk. 2. Foreligger der personskade, skal der betales erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, helbredelsesudgifter og andet tab, som følger af skaden, samt en godtgørelse for sive og smerte.

Hava varandi fylgjur staðist av skaðanum, verður eisini at rinda samsýning fyri varandi mein og endurgjald fyri miss ella skerjan av vinnuevni. Virðið av arbeiði í heiminum verður sett javnt við vinnuinntøku.

3. stk. Við deyða skal endurgjald verða goldið fyri rimiligar jarðarferðarútreiðslur og endurgjald til tann, ið við andlátið hevur mist uppihaldara. Uppihaldið fevnir eisini um virðið av arbeiðinum hjá tí deyða í heiminum.

11. gr.

Kann skaðin standast av fleiri sterkstreymsbúnaðum, bera allir teir útbúnaðir (sbr. 9. gr.), viðvíkjandi hvørjum tað ikki kann verða prógvað, at skaðin ómøguliga kann verða elvdur av teimum, samabyrgd mótvegis tí, sum verður skaddur. Teir útbúnaðir, sum eru bundnir at rinda endurgjald, ábyrgjast javnt, um annar sáttmáli vantar.

5. kapittul

12. gr.

Sterkstreymsleiðingar kunnu verða leiddar yvir og undir gøtur og vegir, tá ið tær kunna verða lagdar uttan ampa fyri ferðsluna.

2. stk. Áðrenn farið verður undir arbeiðið, skal verða boðað eigaranum av vegnum frá hesum 4 vikur frammanundan. Eigarin av vegnum kann innan 3 vikur aftaná fráboðanina mót-mæla, at leiðingarnar verða leiddar, til elnevndini.

Har skaden fæst varige følger, skal der tillige betales godtgørelse for varigt men samt erstatning for tab eller forringelse af erhvervsevne. Værdien af arbejde i hjemmet ligestilles med erhvervsindkomst.

Stk. 3. I tilfælde af død skal der betales erstatning for rimelige begravelsesudgifter og erstatning til den, som ved dødsfaldet har mistet en forsørger. Forsørgelse omfatter også værdien af afdødes arbejde i hjemmet.

§ 11

Kan skaden hidrøre fra flere stærkstrømsanlæg, hæfter alle de anlæg (jfr. § 9), for hvilke det ikke kan bevises, at skaden umuligt kan være forårsaget af dem, solidarisk over for den skadelidende. De til erstatning forpligtede anlæg hæfter i mangel af anden overenskomst lige.

Kapitel 5

§ 12

Ledninger for stærkstrømsanlæg kan føres over og under gader og veje, når fremførelsen sker uden ulempe for færdslen.

Stk. 2. Inden arbejdet påbegyndes, skal der med 4 ugers varsel ske anmeldelse herom til vejens ejer. Vejens ejer kan inden 3 uger efter anmeldelsen protestere mod fremførelsen af ledningerne over for elnævnet.

3. stk. Aftaná tinging við partarnar, lögregluna og vegamyndugleikan ger elnevndin endaliga av, um og á hvønn hátt leiðingar nar kunnu verða leiddar.

4. stk. Um elnevndin metir, at tað at føra fram leiðingar fer at hava við sær fíggjarligan miss hjá eigaranum av vegnum, ella um menn vilja hava steyrar, stengur o. t. uppsett á vega-økinum, skal verða farið fram eftir reglunum í 13. gr. ff.

13. gr.

Tá ið almannagagnið krevur tað, kann landsstýrið loyva, at farið verður undir ognartøku viðvíkjandi fastari ogn eftir reglunum í hesi grein sbr. 15. - 18. gr., til at leggja undir ella oman jarðar leiðingar við mastrum, transformarastøðum o.t., ið hoyra til, tá ið útbúnaðurin er ætlaður til byti av elmegi til spenningar niðan fyri 50 kV.

2. stk. Um landsstýrið ikki beinanvegin sýtir umsókn eftir 1. stk., sendir landsstýrið elnevndini málið til kanningar og ummælis.

3. stk. Elnevndin sær til, at eigarar og nýtarar av teimum økjum, ið munnu ætlast at verða nervað av tí ætlaða útbúnaðinum, við innskrivaðum brævi fáa boð um umsóknina og um hvørji rætti-indi, ið ynskt verða. Samstundis verður mælt teimum til innan 3 vikur, aftaná at boðini eru send, at seta fram tær atfinningar, teir hava móti umsóknini. Somuleiðis verður at boða býar- og bygðaráðum í teimum kommunum, sum útbúnaðurin nemur við, frá.

Stk. 3. Efter forhandling med parterne, politiet og vejmyndigheden træffer elnævnet endelig afgørelse om, og på hvilken måde ledningerne kan anbringes.

Stk. 4. Såfremt elnævnet skønner, at fremførelse af ledninger vil medføre økonomisk tab for vejens ejer eller såfremt pæle, standere og lignende ønskes anbragt på vejens areal, skal reglerne i § 13 ff. følges.

§ 13

Når almenvellet kræver det, kan landsstyret tillade, at der iværksættes ekspropriation vedrørende fast ejendom efter reglerne i denne paragraf, jfr. §§ 15-18, til fremførelse af under- eller overjordiske ledningsanlæg med tilhørende master, transformerstationer og lignende, når anlægget er beregnet for distribution af elektricitet for spændinger under 50 kV.

Stk. 2. Hvis landsstyret ikke straks afslår en ansøgning efter stk. 1, sender landsstyret sagen til el-nævnet til undersøgelse og erklæring.

Stk. 3. Elnævnet drager omsorg for, at ejere og brugere af de arealer, der må antages at blive berørt af det påtænkte anlæg, ved anbefalet brev underrettes om ansøgningen, og om hvilke rettigheder der ønskes erhvervet. Samtidig opfordres de til inden 3 uger efter meddelelsens afsendelse at fremsætte de indsigelser, som de har mod ansøgningen. På samme måde underrettes by- og bygderåd i de kommuner, som berøres af anlægget.

4. stk. Elnævndin kunnger 2 reisir í Kunngerðablaðnum og umframt á slíkan hátt, sum eftir viðurskiftunum á staðnum verður hildið at vera mest hóskaði, at umsóknin er fingin og við tilskilan av innihaldinum í umsóknini og hvørji rættindi ynskt verður at fáa. Ein og hvør, ið hevur rættarlígan áhuga at røkja í sambandi við umsóknina, og sum ikki serstakliga hevur fingið boð, sbr. 3. stk., verður biðin innan 3 vikur frá seinastu kunngerð í Kunngerðablaðnum at seta fram sínar viðmerkingar fyri elnevndini.

5. stk. Umsøkjarin verður at geva elnevndini allar tær upplýsingar um útbúnaðin og rakstur tess, sum ætlast at vera neyðugar til metingar av umsóknini.

6. stk. Elnævndin gevur ummæli til landsstýrið, sum ger av, hvørt umsóknin kann verða játtað.

14. gr.

Við atliti at gerð av útbúnaðum, sum koma undir 13. gr., hevur hann, ið eigur bytisútbúnaðin, heimild at gera neyðugar fyrireikandi uppmætingar og onnur tøknilig fyrireikingararbeiði og kanningar.

2. stk. Til at fara undir tey fyrireikingararbeiði og tær kanningar, sum nevndar eru í 1. stk., skulu teir avvarðandi eigarar og nýtarar í minsta lagi 14 dagar frammanundan fáa serstakt boð um hetta. Ber hetta ikki til, verður kunngjørt soleiðis, sum mettt verður hóskaði á staðnum.

Stk. 4. Elnævnet bekendtgør 2 gange i Kunngerðablaðið samt på en måde, som efter lokale forhold må anses for mest hensigtsmæssig, at ansøgningen er modtaget og med angivelse af ansøgningens indhold og hvilke rettigheder, der ønskes erhvervet. Enhver, som har en retlig interesse at varetage i anledning af ansøgningen, og som ikke særskilt er underrettet, jfr. stk. 3, opfordres til inden 3 uger fra den sidste bekendtgørelse i Kunngerðablaðið at fremsætte sine bemærkninger for elnævnet.

Stk. 5. Ansøgeren skal give elnævnet alle de oplysninger om anlægget og dets drift, som skønnes nødvendige til bedømmelse af ansøgningen.

Stk. 6. Elnævnet afgiver indstilling til landsstyret, der afgør, hvorvidt ansøgningen kan imødekommes.

§ 14

Med henblik på gennemførelse af anlæg omfattet af § 13 er ejeren af distributionsanlægget berettiget til at foretage de nødvendige forberedende opmålinger og andre tekniske forarbejder og undersøgelser.

Stk. 2. Om foretagelse af de i stk. 1 nævnte forarbejder og undersøgelser skal der mindst 14 dage forinden gives de pågældende ejere og brugere særskilt meddelelse eller, hvis dette ikke er muligt, ske bekendtgørelse på en måde, som efter lokale forhold må anses for mest hensigtsmæssig.

3. stk. Teir skaðar, ið standast av arbeiðinum, skulu verða endurgoldnir. Fæst ikki friðar-semja um stöddina á endurgjaldinum, verður hetta ásett av elnevnðini. Avgerðin hjá elnevnðini kann verða skotin inn fyri landsstýrið.

4. stk. Tann, ið við vilja tekur burtur, avlagar ella løstar merkingar, sum verða gjørdar í sambandi við fyrireikingararbeiðini, verður revsaður við bót, uttan so at strangari revsing er uppiborin eftir revsilógini.

Stk. 3. De ved arbejderne forvoldte skader skal erstattes. I mangel af mindelig overenskomst om erstatningens størrelse fastsættes denne af elnævnet. Elnævnets afgørelse kan indbringes for landsstyret.

Stk. 4. Den, der forsætligt borttager, forvansker eller beskadiger afmærkninger, som foretages i forbindelse med forarbejderne, straffes med bøde, medmindre strengere straf er forskyldt efter straffeloven.

15. gr.

Tá ið landsstýrið eftir 13. gr. hevur givið loyvi til ognartøku viðv. fastari ogn, boðar elnevndin bæði tí ella teimum, ið hava fingið loyvi og eigarum og nýtarum av tí føstu ognini til fundar á avvarðandi økinum, ella har nevndin heldur hóskaði. Fráboðan um fundin verður við 14 daga frest við innskrivaðum brævi ella við stevningarmonnunum. Nevndin ger av, hvørjir av hennara limum skulu luttaka.

§ 15

Når landsstyret efter § 13 har givet tilladelse til ekspropriation vedrørende fast ejendom, indkalder elnævnet såvel den eller dem, der har fået tilladelse, som ejere og brugere af den faste ejendom til et møde i det lokale område, eller hvor nævnet finder det hensigtsmæssigt. Tilsigelse til mødet sker med 14 dages varsel ved anbefalet brev eller ved stævningsskendene. Nævnet afgør, hvilke af dets medlemmer der skal deltage.

2. stk. Á fundinum tingast elnevndin við partarnar um ta gjøllari skipanina. Fæst ikki semja ella koma ikki allir av eigarunum ella nýtarunum á fundin, ásetir nevndin innan karmin av loyvi landsstýrisins innihaldið og viddina av teimum rættindum á hvørjari ogn sær, ið verður at ognast, meðan spurningurin um stóddina á endurgjaldinum verður skotin inn fyri gerðarrætt til ásetingar, sbr. 16. gr. Elnevndin kann gera av, at tann ella teir, sum hava fingið loyvið, skulu veita trygd fyri greiðslu av endurgjaldinum, áðrenn arbeiðið byrjar.

Verður ikki semja millum partarnar, ger elnevndin av, í hvørjum peningastovni trygdin verður latin til varðveitslu.

16. gr.

Gerðarrætturin, sbr. 15. gr., 2. stk., hevur 2 limir. Tann ella teir, sum hava fingið loyvið sbr. 13. gr. og fastognarmenninir ella nýtararnir velja hvør sín lim. Um annar parturin ikki skrivliga hevur sagt hinum partinum frá sínum vali innan 14 dagar, aftaná at hin seinri hevur boðað frá sínum vali, missir hin fyrri sín rætt til at velja sín lim, soleiðis at hin parturin eisini hevur rætt at velja hin limin.

2. stk. Um gerðarrætturin ikki kann semjast, tilnevnir sorinskrivarin (dómarin) ein ástøðumann. Ástøðumaðurin ger av innanfyri markið av teimum ósambærlicgu áskoðanum teir spurningar, ið ósemjan er um.

Stk. 2. På mødet forhandler el-nævnet den nærmere ordning med parterne. Opnås der ikke forlig, eller udebliver nogen af ejerne eller brugerne, fastsætter nævnet inden for rammerne af landsstyrets tilladelse indholdet og omfanget af de rettigheder over hver enkelt ejendom, der skal erhverves, medens spørgsmålet om erstatningens størrelse henvises til fastsættelse ved en voldgiftsret, jfr. § 16. El-nævnet kan træffe bestemmelse om, at den eller dem, der har fået tilladelsen, skal stille sikkerhed for erlæggelse af erstatningen, forinden arbejdet påbegyndes.

I mangel af enighed mellem parterne bestemmer elnævnet, i hvilket pengeinstitut sikkerheden deponeres.

§ 16

Voldgiftsretten jfr. § 15, stk. 2, består af 2 medlemmer. Den eller dem, der har fået tilladelsen efter § 13, og grundejerne eller brugerne vælger hver sit medlem. Såfremt en af parterne ikke skriftligt har meddelt den anden part sit valg inden 14 dage efter, at sidstnævnte har meddelt ham sit valg, mister førstnævnte sin ret til at vælge sit medlem, således at den anden part også har ret til at vælge det andet medlem.

Stk. 2. Såfremt voldgiftsretten ikke kan opnå enighed, udmelder sorenskriveren (dommeren) en opmand. Opmanden afgør inden for grænsen af de modstridende opfattelser de punkter, der er uenighed om.

3. stk. Úrskurðurinn hjá gerðarrættinum verður fráboðaður báðum þörtum skrifliga. Úrskurðurinn kann ekki verða skotin inn fyri annan fyrirsitingarligan myndugleika.

17. gr.

Upphæddin, sum eigarin av útbúnaðinum skal gjalda í endurgjaldi, verður at rinda avvarðandi eigara ella nýtara beinleiðis. Eigarin av útbúnaðinum hevur tó heimild til, áðrenn endurgjaldsupphæddin verður útgoldin, at krevja neyðuga sannan um, at veðhavarar, sum hava tinglýstan rætt, og onnur avvarðandi samtykkja í útgjaldingini, og til slík sannan er til skjals, at lata endurgjaldsupphæddina í varðveitslu í peningastovni við tí avleiðing, at upphæddin við aftratkomnari rentu ikki kann verða tikin útuttan samtykki frá báðum þörtum.

18. gr.

Sum prógv um, at rættindi til ogn hjá øðrum manni er fingin, er úrskrift av tí, ið farið er fram í elnevndini. Úrskriftina kann eigarin av útbúnaðinum lata tinglýsa sum skuldbinding í ognini.

19. gr.

Tá ið almannagagnið krevur tað, kann landsstýrið aftaná at hava fingið ummæli frá elnevndini loyva, at sett verður í verk ognartøka viðvikjandi fastogn eftir reglunum í "lov nr. 69 af 7. maj 1881 om forpligtelse til jords afgivelse til offentlige veje, havne og landingssteder, samt til offentlige skoler på Færøerne" til útbúnað, til framleiðslu, flutning og býti av elmegi.

Stk. 3. Voldgiftsrettens afgørelse meddeles begge parter skriftligt. Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 17

Beløbet, som anlæggets ejer skal betale i erstatning, betales direkte til vedkommende ejer eller bruger. Anlæggets ejer er dog berettiget til, inden erstatningsbeløbet udbetales, at forlange fornøden dokumentation for, at panthavere, hvis ret er tinglyst, og andre vedkommende samtykker i udbetalingen, og indtil en sådan dokumentation foreligger, at deponere erstatningsbeløbet i et pengeinstitut med den virkning, at beløbet med påløbende renter ikke kan hæves uden samtykke fra begge parter.

§ 18

Til bevis for, at rettighed over anden mands ejendom er erhvervet, tjener en udskrift af det for elnævnet passerede. Udskriften kan anlæggets ejer lade tinglyse som hæftelse på ejendommen.

§ 19

Når almenvellet kræver det, kan landsstyret efter indhentet udtalelse fra elnævnet tillade, at der iværksættes ekspropriation vedrørende fast ejendom efter reglerne i lov nr. 69 af 7. maj 1881 om forpligtelse til jords afgivelse til offentlige veje, havne og landingssteder samt til offentlige skoler på Færøerne til anlæg for produktion, transmission og distribution af elektricitet.

2. stk. Ognartøka sbr. 1. stk. kann fara fram til nýggjar útbúnaðir, til at vaksa um og broyta útbúnaðir, sum eru, til tryggingar av, at slíkir útbúnaðir verða verandi, til neyðug eyka tiltøk og vegna brúk, røkt, trygt virksemi og hósakiligan rakstur av teimum nevndu útbúnaðum, heruppi í t.d. til orkustøðir, transformarastøðir, umformarastøðir, goymsluøki, ruskøki og leiðingar omaná og undir jørð við mastrum, ið hoyra til, og øðrum tilhoyri. Ognartøka sbr. 1. stk. kann eisini fara fram til teir útbúnaðir, ið nevndir eru í 13. gr., 1. stk.

3. stk. Í einari avtalu um avhending av rættindum yvir fastari ogn til útbúnaðir, sum ikki koma undir 13. gr., 1. stk., kann verða avgjørt, at gerðarrætturin, nevndur er í 16. gr., ásetir endurgjald fyri avhending. Avgerðin hjá gerðarrættinum kann tá verða viðgjörd við yvirmeting eftir reglunum í 4. gr. í lóg nr. 69 frá 7. mai 1881.

4. stk. Reglurnar í 14. gr. um fyrireikandi uppmátningar hjá útbúnaðarhavararum og onnur teknilg fyrireikandi arbeiði og kanningar o.s.fr. verða nýttar samsvarandi.

5. stk. Við ognartøku av lendi í sambandi við nýtslu av vatnorku til elframleiðslu verða nýttar reglurnar í "lov nr. 169 af 18. maj 1937 om benyttelse af indsøer og vandløb".

Stk. 2. Ekspropriation i henhold til stk. 1 kan ske til nyanlæg, til udvidelse og ændring af bestående anlæg, til sikring af sådanne anlægs fortsatte beståen, til nødvendige supplerende foranstaltninger samt af hensyn til udnyttelse, betjening, sikker funktion og hensigtsmæssig drift af nævnte anlæg, herunder f. eks. til kraftværker, transformerstationer, omformerstationer, lagerpladser, affaldspladser samt over- og underjordiske ledningsanlæg med tilhørende master og andet tilbehør. Ekspropriation i henhold til stk. 1 kan også ske til de anlæg, der er nævnt i § 13, stk. 1.

Stk. 3. Det kan i en aftale om afståelse af rettigheder over fast ejendom til anlæg, der ikke er omfattet af § 13, stk. 1, bestemmes, at den i § 16 nævnte voldgiftsret fastsætter erstatning for afståelse. Voldgiftsrettens afgørelse kan i så fald gøres til genstand for en overskønsforretning efter reglerne i § 4 i lov nr. 69 af 7. maj 1881.

Stk. 4. Reglerne i § 14 om anlægshaverens indledende opmålinger og andre tekniske forarbejder og undersøgelser m.v. finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 5. Ved ekspropriation af jordarealer i forbindelse med udnyttelse af vandkraft til elektricitetsfremstilling finder reglerne i lov nr. 169 af 18. maj 1937 om benyttelse af indsøer og vandløb anvendelse.

20. gr.

Eigarin av útbúnaðinum ber allan kostnað av tí starvsemi við meira, sum nevnt er í 12. - 19. gr., heruppi dagpening og ferða-útreiðslur til limirnar í gerðar-rættinum, sbr. 16. gr., eftir reglum landsstýrisins um sam-sýning til limir í nevndum, ráðum o.ø.

6. kapittul

21. gr.

Landsstýrið kann eftir tilmæli frá elnevdini heilt ella lut-víst avhenda eftirlitið við innleggingum til eigaran ella nýtaran av teimum útbúnaðum, haðani avvarðandi innleggingar fáa streym.

2. stk. Avhending av eftirliti kann verða tikið aftur, um el-nevdini eftir gjørdar kanningar tykir, at eftirlitið ikki verður gjørt nóg væl.

22. gr.

Henda lóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.

2. stk. Samstundis sum lógin kemur í gildi, fara úr gildi "anordning nr. 63 af 27. marts 1936, hvorved lov nr. 169 af 11. maj 1935 om elektriske stærkstrømsanlæg sættes i kraft på Færøerne", og "midlertidig bestemmelse nr. 34 af 28. oktober 1940 om tilsyn med stærkstrømsanlæg på Færøerne", sum broytt við "midlertidig bestemmelse nr. 42. af 11. december 1942" og við lógtings-lóg nr. 39 frá 11. juni 1958.

§ 20

Anlæggets ejer bærer alle om-kostninger ved de i §§ 12 - 19 omhandlede forretninger m.v., herunder diæter og udgifter til befording til voldgiftsrettens medlemmer, jfr. § 16, efter landsstyrets regler om vederlag til medlemmer af kommissioner, nævn m.m.

Kapitel 6

§ 21

Landsstyret kan på elnævnets indstilling helt eller delvis overdrage tilsynet med installationer til ejeren eller brugeren af de anlæg, hvorfra vedkommende installationer forsynes.

Stk. 2. Overdragelse af tilsyn kan tilbagekaldes, såfremt el-nævnet efter foretagne undersøgelser finder, at tilsynet ikke foretages på tilfredsstillende måde.

§ 22

Denne lov træder i kraft dagen efter, at den er bekendtgjort.

Stk. 2 Samtidig med lovens i-krafttræden ophæves anordning nr. 63 af 27. marts 1936, hvorved lov nr. 169 af 11. maj 1935 om elektriske stærkstrømsanlæg sættes i kraft på Færøerne, og midlertidig bestemmelse nr. 34 af 28. oktober 1940 om tilsyn med stærkstrømsanlæg på Færøerne som ændret ved midlertidig bestemmelse nr. 42 af 11. december 1942 samt ved lag-tingslov nr. 39 af 11. juni 1958.

Almindelige bemærkninger til lovforslaget

Stærkstrømsloven regulerer et område, som i høj grad er præget af en teknisk udvikling og et internationalt samarbejde.

Loven og de bestemmelser, som er udstedt i medfør af loven, må til stadighed holdes ajour med udviklingen.

Stærkstrømsloven er ikke ændret på væsentlige punkter siden 1936.

Udover at afbøde denne manglende, løbende revision af lovgivningen er forslagets væsentligste formål at bringe klarhed over de juridiske tvivlsspørgsmål, som den gældende lovgivning rejser.

Hovedlinierne i lovforslaget følger den gældende stærkstrømslov. Forslaget fastlægger rammer, medens de detaljerede teknisk prægede regler forudsættes fastsat administrativt.

Lovforslaget er udformet således, at det danske stærkstrømsreglement med de ændringer, som skønnes nødvendige på grund af de særlige færøske forhold, kan sættes i kraft.

Stærkstrømsreglementet er ikke et dansk fænomen. I større og større udstrækning er reglementet en oversættelse af internationalt vedtagne normer.

Det indebærer flere fordele at benytte sig af disse teknisk detaljerede regler i stedet for at udfærdige et særligt færøsk stærkstrømsreglement. Det ville være endog meget resourcekrævende at udfærdige/oversætte de omfangsrige bestemmelser og at holde bestemmelserne ajour med den tekniske og internationale udvikling.

Endelig er det intentionen, at el-nævnet skal styrkes både i tilsyns- og kontrolopgaverne samt ikke mindst i den rådgivende funktion blandt andet over for landsstyre og lagting.

Selv om forslagets hovedlinier følger den gældende lov, indeholder forslaget flere væsentlige ændringer.

Vedrørende disse henvises til bemærkningerne til forslagets enkelte bestemmelser, idet dog følgende punkter skal fremhæves:

1. Landsstyret får udtrykkelig hjemmel til at bestemme, at det danske stærkstrømsreglement skal gælde her i landet. Endvidere får landsstyret hjemmel til at overlade til el-nævnet at fastsætte bestemmelser, der dækker et videre område end stærkstrømsreglementet.

Efter § 2, stk. 5, er disse detaljerede regler undtaget for kundegørelse.

2. Elektrisk materiel skal efter gældende lovgivning være godkendt af enten de danske, norske, svenske eller finske prøvningsmyndigheder, inden salg, udlevering eller installation finder sted.

Denne forhåndsgodkendelse betragtes internationalt som en teknisk handelshindring.

Norge og Sverige har forladt forhåndsgodkendelsen og har indført en registreringsordning med forbillede i det danske system. Finland forbereder en nyordning på linie hermed.

Selv om forhåndsgodkendelsen afskaffes, skal materiellet stadig opfylde konstruktionsforskrifterne i stærkstrømsreglementet, og kontrollen med materiellet må i højere grad udføres som en markedskontrol.

Mange fabrikanter foretrækker dog stadig forhåndsgodkendelsen og lader deres materiel (D), (N), (S) eller (F) mærke. Mærkningen betragtes af mange forbrugere som et kvalitetsgaranti.

3. El-nævnets indflydelse på tilrettelæggelsen af elektricitetsforsyningen og vurdering af den økonomiske rentabilitet i nye anlæg efter § 2 er ikke gentaget i lovforslaget. Om rådet henhører naturligt under energirådet.
4. Reguleringen i § 5 af el-installatørernes virksomhed er ikke med-

taget. El-installatørernes forhold forudsættes reguleret i en ny særlig lovgivning.

Installatørerne skal bevare indflydelsen på stærkstrømslovgivningen ved medlemsskab af el-nævnet.

5. Ekspropriationsreglerne foreslås ændret på væsentlige punkter.

For det første kan tyngden af en ekspropriation ved større ledningsanlæg ikke alene afgøres efter, om indgrebet kræver fjernelse af bygninger, skov eller lignende hindringer eller ej.

Det foreslås derfor, at reglerne i ekspropriationsloven skal anvendes også ved alle større ledningsanlæg.

For det andet åbner forslaget mulighed for ekspropriation også til nyanlæg af forsyningsværker m.v.

6. El-nævnets sammensætning foreslåes ændret således, at nævnet udvides med et medlem med elektroteknisk uddannelse. Det forudsættes, at dette medlem beskæftiger sig med uddannelse af el-installatører.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Det er ikke muligt at fastsætte en bestemt strømstyrke eller spænding som grænse mellem stærk- og svagstrøm. Fugtighed, temperaturen og omgivelsernes ledningsevne kan have indflydelse på strømmens farlighed.

Definitionen er dog præciseret i forhold til den gældende § 1, stk. 1, ligesom begrebet "elektrisk materiel" er defineret i stk. 2.

Til § 2

Bestemmelsen indeholder bemyndigelserne til administrativt at fastsætte de teknisk detaljerede regler for udførelse og drift af elektriske stærkstrømsanlæg, installationsbestemmelser og regler for elektrisk materiel.

Bemyndigelserne er 3-delt. Som udgangspunkt fastsættes reglerne efter stk. 1 af landsstyret.

Landsstyret må i de fleste tilfælde forlade sig på el-nævnets tekniske ekspertise, således at det reelt er el-nævnet, der udfærdiger bestemmelserne.

I stk. 2 er der derfor givet landsstyret mulighed for ved bekendtgørelse at bemyndige el-nævnet til på nærmere afgrænsede områder at udfærdige bestemmelser omfattet af stk. 1.

Landsstyret kan endelig bestemme, at det danske stærkstrømsreglement helt eller delvist sættes i kraft her i landet.

Der er således også hjemmel til, at landsstyret, efter at stærkstrømsreglementet er sat i kraft, ved bekendtgørelse kan bemyndige el-nævnet til at fastsætte ændringer i reglementet.

Selv om stærkstrømsreglementets administrative bestemmelser, der udfærdiges af boligministeriet, indeholder angivelse af, hvilke stærk-

strømsanlæg og hvilket materiel der ikke er omfattet af reglementet, vil det formentlig være rigtigst, at landsstyret i bekendtgørelsesform fastsætter undtagelserne fra stærkstrømsreglementet.

Stk. 5, indeholder en regel om kundgørelsesfritagelse for de administrativt fastsatte regler. Alene omfanget af reglerne vil gøre en kundgørelse efter de almindelige bestemmelser umulig. Reglerne henvender sig desuden typisk til fagfolk, som effektivt kan og bliver orienteret gennem faglige tidsskrifter og informationsvirksomhed.

Til § 3

El-nævnet er tilsynsmyndighed og skal føre tilsyn med, at forskrifterne for produktions- og fordelingsanlæg samt for installationer overholdes. Med hensyn til tilsyn med installationer henvises til bemærkningerne til § 21.

Nævnet skal endvidere føre kontrol med elektrisk materiel.

Som anført i de almindelige bemærkninger foreslås den obligatoriske forhåndsgodkendelse af elektrisk materiel, inden det bringes på markedet, ophævet. Forslaget om ophævelse er en konsekvens af, at forhåndsgodkendelse er afskaffet i Danmark, Norge og Sverige og er ved at blive afskaffet i Finland sammenholdt med, at der på Færøerne ikke eksisterer prøvningsmuligheder, der kan erstatte de nævnte landes godkendelser.

Endvidere vil Færøerne ikke isoleret kunne opretholde et krav om forhåndsgodkendelse set i lyset af EF's holdning samt holdningen i CENELEC (European Committee for Electrotechnical Standardization), hvis harmoniseringsprogram netop går ud på at fjerne de tekniske handelshindringer, der er mellem landene i EF og EFTA.

Stk. 2 indeholder bemyndigelse for landsstyret til at fastsætte de nærmere regler for kontrol af elektrisk materiel.

Kontrollens hovedformål er at sikre, at materiellet er fremstillet på

en sådan måde, at det ved korrekt installation og vedligeholdelse samt ved anvendelse i overensstemmelse med dets formål ikke bringer sikkerheden for personer, husdyr og ejendomme i fare.

Såfremt materiellet er fremstillet i overensstemmelse med konstruktionsforskrifterne i stærkstrømsreglementets afdeling C, vil sikkerhedskravet som alt overvejende hovedregel være opfyldt. I denne forbindelse bemærkes, at harmoniserede sikkerhedsnormer i EF-direktiverne samt vedtagne normer inden for de internationale organisationer CENELEC og IEC (International Electrotechnical Commission) er optaget i stærkstrømsreglementet.

For opnåelse af kontrollens hovedformål kan landsstyret blandt andet fastsætte bestemmelser om det i stk. 2, nr. 1-4, anførte.

ad stk. 2, nr. 1

Bestemmelsen indebærer, at landsstyret kan kræve, at elektrisk materiel ved markedsføringen anmeldes til DEMKO med henblik på registrering. DEMKO foretager herefter en prøvning af materiellet eller eventuelt en undersøgelse af de internationale certifikater, der foreligger fra tidligere prøvninger, og hvis materiellet er i orden, bliver det registreret.

Såfremt materiellet tidligere er anmeldt og registreret af DEMKO, er en fornyet anmeldelse overflødig.

Anmeldelsespligten og pligten til at sikre sig, at materiellet er registreret, påhviler enhver, der bringer materiellet i handelen her i landet, medmindre anmeldelse er foretaget af et tidligere led i omsætningen.

Da konstruktionsforskrifter for materiel nødvendigvis må baseres på stærkstrømsreglementets afdeling C, må registreringspligtens omfang også baseres på stærkstrømsreglementet.

I bilag 10 til reglementets administrative bestemmelser er det an-

givet, hvilke typer af elektrisk materiel, der er omfattet af registreringspligten.

Registreringspligten er efterhånden begrænset til materiel, der benyttes af den almindelige forbruger.

DEMKO udgiver jævnligt hæfter med en fortegnelse over det oftest forekommende materiel med angivelse af, om det er registreringspligtigt.

Endvidere udgives årligt en fuldstændig fortegnelse over registreret materiel.

EF har efter det for el-nævnet oplyste for nylig over for Danmark krævet, at registreringsordningen afskaffes, idet denne på samme måde som forhåndsgodkendelsen betragtes som en teknisk handelshindring. Efter de foreliggende oplysninger vil Danmark ikke indbringe sagen for EF-domstolen.

Dette krav fra EF må også antages at få konsekvenser for de øvrige nordiske landes registreringsordninger, der er kopieret efter den danske.

Afdeling C i stærkstrømsreglementet kan ikke antages at blive direkte berørt af en ophævelse af registreringsordningen.

Det må i denne forbindelse understreges, at stk. 2, nr. 1, også indeholder hjemmel for landsstyret til at ophæve en allerede iværksat registreringsordning.

ad stk. 2, nr. 2 og 4

Landsstyret kan efter § 2, stk. 1, nr. 1, generelt forbyde forhandling af ulovligt materiel, det vil sige materiel, der ikke opfylder konstruktionsforskrifterne.

Dette generelle forbud mod forhandling m.v. af elektrisk materiel,

der ikke opfylder konstruktionsforskrifterne, suppleres af hjemlen i § 3, stk. 2, nr. 2, for landsstyret til at fastsætte bestemmelser om forbud mod forhandling m.v. af elektrisk materiel, der kan bringe sikkerheden for personer, husdyr eller ejendom i fare.

Baggrunden for den valgte formulering af stk. 2, nr. 2, er, at kontrollen med hele materielområdet må knyttes til stærkstrømsreglementets administrative bestemmelser og konstruktionsforskrifter. Disse bestemmelser er formuleret med skyldig hensyntagen til EF-direktiverne, og hjemlen efter bestemmelsen til at nedlægge forbud som omhandlet i stk. 2, nr. 2, er knyttet til, om materiellet opfylder "sikkerhedskravene". "Sikkerhedskravene" er i denne forbindelse ensbetydende med konstruktionsforskrifterne i EF-direktiverne for materiel omfattet af disse direktiver og konstruktionsforskrifterne i stærkstrømsreglementet for andet materiel. EF-direktivernes konstruktionsforskrifter er for en stor del indarbejdet i stærkstrømsreglementet.

Ved den valgte formulering af stk. 2, nr. 2, er det således muligt at ramme alt materiel, som kan bringe sikkerheden i fare, også materiel, der er registreret eller bærer godkendelsesmærke.

At materiellet er mangelfuldt, vil kunne konstateres blandt andet ved markedskontrol og ved information fra udlandet.

Stk. 2, nr. 4, knytter sig nært til nr. 2, idet et forbud, nedlagt i medfør af denne bestemmelse, må opfølges af et pålæg til forhandlere m.v. om at tilbagekalde produktet. Hvis det af el-nævnet bestemmes, at et produkt, der ikke opfylder konstruktionsforskrifterne, skal tilbagekaldes, påhviler det sælgeren af produktet at udfolde rimelige bestræbelser for at komme i kontakt med købere af allerede solgte eksemplarer. I engrosleddet vil dette i de fleste tilfælde være muligt. Det samme gælder ved salg af store og dyre varer, hvor forretningen typisk vil være i besiddelse af køberens navn. Hvor sælgeren ikke er i besiddelse af køberens navn, vil der kunne blive tale om tilbagekaldelse af materiellet ved annoncering i aviserne. Hvilken fremgangsmåde sælgeren skal benytte, afgøres af el-nævnet i hvert enkelt tilfælde.

Til § 4

El-nævnet har krav på at få alle nødvendige oplysninger i forbindelse med kontrolvirksomheden.

For så vidt angår materielkontrollen, drejer det sig først og fremmest om oplysninger til brug for undersøgelse af materiellet. El-nævnet kan også forlange oplyst til hvem materiel, der ikke opfylder konstruktionsforskrifterne, er solgt.

Bestemmelsen omfatter tillige anmeldelser til el-nævnet til brug for det tekniske tilsyn med anlæg til produktion og distribution af elektricitet, jfr. den nugældende bestemmelse i § 1, stk. 2, A 3, samt statistiske oplysninger, jfr. den nugældende § 1, stk. 2, B 1.

Bestemmelsen i stk. 2, svarer til bestemmelser i andre kontrol- og tilsynslove, f. eks. madvareloven. Bestemmelsen tager sigte på dels el-nævnets tekniske tilsyn med el-produktionsanlæg og fordelingsanlæg samt med installationer, dels nævnets stikprøvekontrol, som skal gennemføres med hensyn til materiel, der befinder sig på markedet.

Reglen i stk. 3 om muligheden for at begrænse klageadgangen skal ses på baggrund af, at landsstyret ikke råder over sagkundskab, der vil kunne efterprøve elnævnets tekniske skøn. Klageadgangen kan derfor begrænses til at omfatte retslige spørgsmål, herunder efterprøvning af afgørelsens form og tilblivelse.

Til § 5

Stk. 1 og stk. 2 indeholder de sædvanlige hjemler for at pålægge straf. Vedrørende selskabsansvaret i stk. 3, bemærkes, at såfremt installationsvirksomhed drives i selskabsform, og der konstateres en overtrædelse af bestemmelserne, vil strafansvaret normalt blive gjort gældende over for den autoriserede el-installatør.

Det normale selskabsansvar er udvidet til udtrykkeligt at omfatte foreninger, fonde, kommuner og landet, idet virksomhed inden for stærkstrømsområdet og installationsområdet ofte udøves af disse juri-

diske personer.

Forældelsesreglen i stk. 4 findes rimelig. Overtrædelse af installations- og konstruktionsforskrifter vil typisk optræde som skjulte fejl og først blive konstateret længe efter arbejdets udførelse.

10 års forældelse svarer til forældelsesfristen i stærkstrømsreglementets administrative bestemmelser.

Det bemærkes, at såfremt der ikke fastsættes en forældelsesfrist, er det overladt til domstolenes skøn efter straffelovens § 92, nr. 3, at afgøre, om overtrædelse af loven eller bestemmelser udstedt i medfør af loven er forældet.

Til § 6

El-nævnets arbejde skal styrkes blandt andet på baggrund af afskaffelsen af den obligatoriske forhåndsgodkendelse af materiel, men også fordi den informative del af nævnets virksomhed bør udvides.

Sammensætningen af nævnet svarer til den sammensætning, nævnet har i dag, dog foreslås det, at nævnet udvides med et medlem med elektroteknisk uddannelse. Dette skyldes et ønske om dels, at tilføre nævnet yderligere ekspertise, dels at uddannelsessiden også repræsenteres i nævnet.

Da maskinskolen i Tórshavn har ansvaret for uddannelse af installatører, vil det være naturligt, at det yderligere medlem udpeges blandt de på skolen ansatte. Den gældende tidsbegrænsning på 6 år for medlemmernes virketid er ikke gentaget.

Hvilke af nævnets medlemmer der skal tillægges vederlag, fastsættes i forretningsordenen. Størrelsen af vederlaget bestemmes af landsstyret. I disse regler er der ikke væsentlige ændringer i forhold til de gældende regler.

Nævnets sekretariat kan som nu placeres hos S.E.V. Derudover kan der blive tale om medhjælp i forbindelse med markedskontrol.

Til § 7

Forslagets økonomiske konsekvenser for landskassen er vanskelige at vurdere. Såfremt S.E.V. uden beregning yder den samme bistand vedrørende tilsyn, sekretariat m.v. som hidtil, må el-nævnets drift antages at koste omkring 250.000 kr. om året.

Som mulighed for en eventuel delvis finansiering af nævnets udgifter henvises til det samtidig hermed fremsatte forslag om autorisation af el-installatører m.v., som indeholder hjemmel til at pålægge el-installatører en årlig afgift.

Til § 8

Bestemmelsen svarer i indhold ganske til den gældende lovs § 4.

Efter de gældende bestemmelser udpeges det særlige nævns formand af landsstyret for en periode på 6 år.

Efter forslaget er nævnets formand sorenskriveren eller en af dennes fuldmægtige.

Tidsbegrænsningen er herefter overflødig.

Til §§ 9, 10 og 11

Bestemmelserne svarer til den gældende lovs §§ 6, 7 og 8 og omhandler spørgsmålet om erstatningspligt for den, der driver et stærkstrømsanlæg, for den skade, som forvoldes af anlægget.

Der er foretaget redaktionelle ændringer.

Til kapitel 5

Kapitlet indeholder regler om ekspropriation m.v.

Stærkstrømslovens gældende ekspropriationssystem kan kort gengives således:

Egentlige arealerhvervelser skal ske efter reglerne i lov nr. 69 af 7. maj 1881 om forpligtelse til jords afgivelse til offentlige veje m.v. (§ 15, stk. 2). Disse regler skal også følges, hvis fremføring af ledningsanlæg med tilhørende master kræver fjernelse af bygninger, skov eller andre hindringer. I øvrigt foretages ekspropriation til ledningsfremføring efter de detaljerede regler i den gældende stærkstrømslovs §§ 10-14.

Adgangen til ekspropriation er dog væsentlig begrænset, idet der efter § 15, stk. 2, alene er adgang til ekspropriation til udvidelse af allerede eksisterende anlæg. Der er således ikke mulighed for ekspropriation til nyanlæg.

Forslaget går for det første ud på at udvide adgangen til ekspropriation til også at omfatte nyanlæg, jfr. forslagets § 19, stk. 2. Dernæst går forslaget ud på, at reglerne i lov nr. 69 af 7. maj 1881 også skal finde anvendelse ved ekspropriation til ledningsføring, selv om fremføringen ikke kræver fjernelse af bygninger, skov eller lignende hindringer, jfr. forslagets § 19, stk. 2. Dog kan landsstyret efter forslagets § 13, stk. 1, tillade, at ekspropriation vedrørende fast ejendom finder sted efter reglerne i forslagets §§ 15-18 til fremførelse af under- eller overjordiske ledningsanlæg med tilhørende master m.v., når anlægget er beregnet for distribution af elektricitet for spændinger under 50 kV.

De sidst beskrevne regler bør finde anvendelse ved gennemførelse af de nævnte ledningsanlæg.

Forslagets § 19 er imidlertid affattet således, at landsstyret kan bestemme, at reglerne i lov nr. 69 af 7. maj 1881 også kan anvendes på anlæg omfattet af § 13. Dette bør dog kun ske rent undtagelsesvis.

El-forsyningsselskabet kan altid slutte frivillig aftale med en grundejer m.v. om erhvervelse af de rettigheder, som loven åbner mulighed for at erhverve ved ekspropriation.

For ikke at begrænse de frivillige aftaler er der i forslaget § 19, stk. 3, åbnet mulighed for, at den i forslaget § 16 nævnte voldgiftsret, såfremt parterne ikke kan blive enige, kan fastsætte erstatningen ved rettighedserhvervelser, der falder ind under forslaget § 19.

Til § 12

Affattelsen svarer med enkelte ændringer til den gældende § 9.

Fristen for vejens ejer efter stk. 2 til at protestere mod arbejdet er ændret fra 8 uger til 3 uger. 8-ugers fristen synes selvmodsigende, når anmeldelsesfristen også efter den gældende lov er 4 uger.

Det synes naturligt, at spørgsmål om ledningsføring også forhandles med politiet og vejmyndigheden.

El-nævnets afgørelse kan ikke indbringes for landsstyret. Det understreges i denne forbindelse, at § 12 i forslaget alene vedrører forholdet mellem vejens ejer og el-selskabet.

Til § 13

Ud over ændringen af kriteriet for, hvornår ekspropriation kan finde sted efter reglerne i stærkstrømsloven, svarer § 13 i hovedtræk til den gældende § 10.

8-ugers fristen er under hensyn til de væsentligt forbedrede kommunikationsmidler ændret til en 3-ugers frist.

I et forsøg på at gøre underretningen om ansøgningen og dens indhold så effektiv som muligt foreskriver forslaget, at elselskabet ud over personlig meddelelse og optagelse i "Kunngerðarblaðið" skal bekendtgøre ansøgningen og dens indhold "på en måde, som efter lokale forhold må anses for mest hensigtsmæssig". Dette kan f. eks. ske ved opslag i den sorte tavle eller ved annoncering i de landsdækkende

og/eller lokale aviser og blade.

Efter den gældende § 10 kan tilladelsen til tvungen erhvervelse af adgang til at benytte gader og veje kun gives for et tidsrum af højst 40 år.

Tidsbegrænsningen har i dag ikke nogen reel betydning. Den er derfor ikke gentaget.

Til § 14

Bestemmelsen er ny og skal ses i lyset af forslagets § 13, stk. 5.

Indholdet svarer til, hvad man må anse for naturligt. Anlæggets ejer kan vanskeligt begrunde en ansøgning af den her omhandlede art uden at foretage forberedende opmålinger m.v.

Arbejdet skal varsles efter stk. 2 og eventuelle skader, forvoldt under arbejdet, skal erstattes, jfr. stk. 3.

Stk. 4, indeholder bestemmelse om straf for den, der borttager, forvansker eller beskadiger afmærkninger, som er foretaget i forbindelse med de indledende arbejder.

Til § 15

Ud over redaktionelle ændringer er der alene foretaget en forkortelse af indkaldelsesvarslet fra 4 uger til 14 dage.

Begrundelsen er den samme som anført ovenfor.

Til § 16

Der er ikke foreslået realitetsændringer i forhold til den gældende § 12.

Voldgiftsrettens afgørelse efter stk. 3 kan ikke indbringes for landsstyret. Afgørelsen kan derimod indbringes for domstolene efter grundlovens § 63.

Til §§ 17 og 18

Forslaget indeholder alene redaktionelle ændringer i forhold til de gældende §§ 13 og 14.

Til § 19

Der henvises til bemærkningerne til kapitel 5.

Det skal dog igen understreges, at landsstyret har mulighed for at bestemme, at de almindelige ekspropriationsregler også skal finde anvendelse på ledningsføringer efter § 13, stk. 1.

Endvidere fremhæves, at der efter forslaget er mulighed for ekspropriation ved nyanlæg, ligesom det i forslagets stk. 5 er anført, at lov nr. 169 af 18. maj 1937 om benyttelse af indsøer og vandløb finder anvendelse på vandkraftanlæg.

Sidstnævnte lovs regler finder dog kun anvendelse på selve produktionsanlægget.

Forslagets §§ 13 og 19 er formuleret således, at de finder anvendelse på transmissions- og distributionsanlæg m.v. fra vandkraftanlæg.

Henvisningen i stk. 4 til forslagets § 14 er nødvendig, da ekspropriationsloven ikke indeholder en tilsvarende bestemmelse.

Stk. 5 medfører, at den gældende lovs § 17 ikke er relevant og kan udelades.

Til § 20

Bestemmelsen svarer til den gældende lovs § 16.

Til § 21

Indholdsmæssigt svarer bestemmelsen til den gældende lovs § 18, stk. 2 og 3, og indebærer, at tilsynet med installationer kan overlades til forsyningsselskabet, det vil sige S.E.V.

Efter det samtidig hermed fremsatte forslag til lov om autorisation af elinstallatører m.v. skal S.E.V. påse, at arbejder, der er omfattet af krav om autorisation og anmeldelsespligt, er udført af personer og virksomheder, der ifølge reglerne er berettiget dertil. Ved konstaterede overtrædelser skal S.E.V. anmelde disse til el-nævnet.

Den gældende § 18, stk. 1, om overdragelse af tilsyn med kommunale anlæg til kommunen, er udeladt.

Til § 22

Indeholder blandt andet ikrafttrædelsesbestemmelser.

til

KUNNGERÐ UM AT SETA Í GILDI STERKSTREYMSREGLUGERÐ

OG UM AT GERA REGLUR AÐRAMÁTA UM STERKSTREYMSÚTBÚNAÐ.

Sambært lögtingslóg um sterkstreymisútbúnað 3. gr., 4. gr., 3. stk., og 5. gr. hefur landsstýrið fyrissett:

1. gr.

Tær reglur, sum danska "elektricitetsrådet" hefur ásett um

- 1) gerð og rakstur av sterkstreymisútbúnaðum,
- 2) gerð og rakstur av øðrum útbúnaðum, sum standa hættisliga nær sterkstreymisútbúnaðum ella í samband við slíkar, og
- 3) gerð, kanning og nýtslu av eltilfari,

sum eru kunngjørðar í sterkstreymisreglugerðini, eru galdandi, sbr. tó 2. stk.

2. stk. Elnevndin kann í neyðugan mun áseta broytingar í teimum reglum, sum nevndar eru í 1. stk. Broyingarnar skulu í mestan mun vera samsvarandi samtyktum altjóða reglum.

3. stk. Um so er, at tær broytingar, sum ásettar eru sbr. 2. stk., hava við sær munaligar samfelagsligar útreiðslur ella avgerandi broytingar í viðurskiftunum hjá størri samfelagsbólum at gagnnýta elmegi, skulu broytingarnar verða góðkendar av landsstýrinum.

2. gr.

Sterkstreymisreglugerðin við teimum broytingum, sum elnevndin hefur ásett, hefur gildi fyri teir í lögtingslóg um sterkstreymisútbúnað nevndu sterkstreymisútbúnaðir og fyri tað eltilfar, ið koma uppi ella verða íbundin slíkar útbúnaðir við hesum avmarkingum:

- 1) Lágspenningsútbúnaðir til eftirkannan og royndir á rannsóknarstovnum og verksmiðjum skulu bert lúka reglurnar í reglugerðini í tann mun, hetta kann verða gjørt, uttan at nýtslan av útbúnaðinum av hesum gerst trupul.
- 2) Reglugerðin er ikki galdandi fyri útbúnaðir til elbreytir o. t. l. Slíkir útbúnaðir skulu tó verða fráboðaðir elnevndini, sum í hvørjum einstøkum føri kann áseta serligar trygdarreglur, hvat ið viðvikur tí elektriska, fyri gerð og rakstur av útbúnaðinum.
- 3) Í akførum hefur reglugerðin ikki gildi fyri eignar elinnleggningar og útgerð.

- 4) Í flogfórum og skipum hevur reglugerðin ikki gildi fyri el-innleggingar og útgerð í nýtslu innanborða.

Ásetingarnar í reglugerðini, ið viðvíkja viðurskiftum hjá sterkstreysútbúnaðum mótvegis øðrum lutum, skulu ikki bara verða hildnar, tá ið sterkstreysútbúnaðir verða gjørdir, men eisini tá ið aðrir lutir verða gjørdir og uppsettir nærindis sterkstreysútbúnaðum.

2. stk. Tær fyrisitingarligu reglurnar í sterkstreysreglugerðini (1. partur) galda við hesum broytingum:

- 1) 1. táttur, 1. gr., "Gyldighedsområde" verður økt við 1. stk. í hesi grein.
- 2) Í staðin fyri "Danmark" verður yvirhøvur sett "Føroyar".
- 3) Heimildir, ið "elektricitetsrådet" og DEMKO hava, verða latnar elnevndini. Elnevndin úttinnir kortini ikki sjálvstøðuga skráseting og góðkenning av eltilfari.
- 4) Heimildir, ið "ministeren for offentlige arbejder" ella "boligministeren" hava, verða latnar landsstýrinum.
- 5) 4. táttur "Afgifter" verður ikki nýttur.

Fyrisitingarligu reglurnar verða annars nýttar við teimum frávikum, sum standast av føroyskari lógávu.

3. gr.

Sterkstreysreglugerðin við broytingum ásettar av elnevndini eru undantiknar upptøku í Kunngerðablaðið, sbr. løgtingslóg um sterkstreysútbúnað 2. gr., 5. stk.

"Elektricitetsrådet" skipar fyri útgávu av sterkstreysreglugerðini. Upplýsingar um innihaldið í reglugerðini og um broytingar í hesi, ásettar av elnevndini, fær ein við at venda sær til elnevndina.

4. gr.

Brot á sterkstreysreglugerðina verður revsað við bót.

2. stk. Somuleiðis verður hann revsaður sbr. sterkstreyslógini 5. gr., 1. stk., nr. 1 og 2, sum ikki lýkur treytirnar fyri einum loyvi sbr. sterkstreysreglugerðini ella letur vera við at gera eftir forboðum ella boðum, ið eru givin sbr. sterkstreysreglugerðini.

5. gr.

Henda kunngerð kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjörd.

UPPSKOT TIL KUNNGERÐ UM TRYGDAR- OG

EFTIRLITSREGLUR VIÐV. ELTILFARI.

Sambært lögtingslóg um sterkstreymisútbúnað 2., 3., 4. og 5. gr. hevur landsstýrið fyrisett:

Trygdarkrøv til eltilfar.

1. gr.

Eltifar skal vera framleitt á slíkan hátt, at tað við rættari innlegging og røttum viðlíkahaldi og eisini við nýtslu samsvarandi við endamáli tess ikki hóttir trygdina fyri persónar, húsdjór og ogn.

2. stk. Fyri tilfar, ið er ætlað nýtt her á landi, kann trygdarkravið bert verða lokið, tá ið tilfarið er framleitt samsvarandi reglunum í sterkstreymisreglugerðini. Tó verður mett, at trygdarkravið eisini er lokið, um prógvað verður fyri elnevndini, at tilfarið er gjørt samsvarandi altjóða góðkendum reglum, og soleiðis sum tað er tilevnað, veitir trygd svarandi til ta trygd, ið ætlast at verða fingin við fyriskipanunum í sterkstreymisreglugerðini viðvíkjandi sama slag av tilfari.

3. stk. Á eltilfari ella - um hetta ikki ber til - í frágreiðing, sum er hjáløgd, skulu verða tilskilaðar slíkar meginupplýsingar, ið eru ein treyt fyri, at tilfarið kann verða nýtt samsvarandi endamáli sínum og uttan vanda. Upplýsingarnar skulu verða orðaðar á føroyskum, danskum, norskum ella svenskum. Umframt skulu framleiðslu- ella vørumerki verða sett týðiliga á tilfarið ella - um hetta ikki ber til - á pakkitilfarið.

Eftirlit við eltilfari.

2. gr.

Eltifar, ið ikki lýkur tey trygdarkrøv (ólógligt tilfar), sum nevnd eru í 1. gr., má ikki verða selt, útflýggjað ella nýtt her á landi.

2. stk. Eftirlitið við, at eltilfar lýkur trygdarkrøvini, verður útint av elnevndini.

Skrásetingarskyldugt tilfar.

3. gr.

Við sølu av eltilfari, ið sbr. sterkstreymisreglugerðini skal verða skrásett, og sum DEMKO enn ikki hevur skrásett, er tað skylda seljarans innan 8 arbeiðsdagar aftaná at søla ella útflýggjan av tilfarinum er byrjað at prógva fyri elnevndini, at fráboðað er DEMKO um tilfarið.

2. stk. Skyldan sbr. 1. stk. liggur á einum og hvörjum, ið sum virkiseigari, innflytari, heilsølumaður, smásølumaður ella innleggjari selur ella útflýggjar tilfarið, uttan so tann avvarðandi hevur fingið at vita, at fráboðan longu er gjörd av einum liði áður í söluni.

3. stk. Skyldan sbr. 1. stk. er galdandi, til tilfarið er tikið við á yvirlitinum yvir skrásett og góðkent tilfar. Yvirlitið verður gjørt av DEMKO. Upplýsing um innihaldið í yvirlitinum fæst við at venda sær til elnevndina.

Forboð móti sølu, útflýggjan, innlegging og nýtslu av tilfari.

4. gr.

Í fòrum, har tað við eftirliti av eltilfari ella aðramáta verður staðfest, at hetta er ólógligt, kann elnevndin seta forboð móti sølu, útflýggjan og innlegging av tilfari av hesum slag til nýtslu her á landi. Um so er, at tilfarið er tikið við í tað yvirlit, sum nevnt er í 3. gr., 3. stk., yvir skrásett og góðkent tilfar, verður forboðið givið honum ella teimum, ið hava boðað frá tilfarinum, og snýr tað seg um annað tilfar, virkiseigaranum ella innflytaranum. Boðini skulu vera skrivlig. Um søla ella útflýggjan av tilfarinum hevur verið, verður forboðið almannakunngjørt á slíkan hátt, sum elnevndin metir vera neyðuga ella hóskandi.

2. stk. Um broytingar verða gjørdar í trygdarkrøvunum til tilvæning av eltilfari, kann elnevndin banna, at tilfar, ið ikki lýkur tey nýggju krøvini, verður selt, útflýggjað ella innlagt, tá ið ein nærri tilskilað freist er farin.

5. gr.

Tá ið forboð er gjørt sbr. 4. gr., kann elnevndin áleggja virkiseigarum, innflytarum og heilsølumonnum at taka aftur selt ella útflýggjað tilfar frá smásølumonnum, innleggjarum ella øðrum, sum teir hava selt ella útflýggjað tað tilfar, sum her er talan um. Áleggjast kann smásølumonnum at royna at fáa seld eintøk av tilfarinum aftur við beinleiðis at venda sær til teir keyparar ella móttakarar, sum teir hava kunnleika um.

2. stk. Elnevndin kann umframt áleggja innleggjara skyldu at taka niður ella taka aftur fast innlagt tilfar, uttan so at áðanin, áðrenn farið var undir innleggingina, var kunnaður um, at tilfarið ikki var skrásett og kortini vildi hava hetta nýtt.

6. gr.

Um tryggleikin hjá brúkarunum krevur tað, kann elnevndin í framhaldi av gjørdum forboði sbr. 4. gr. forbjóða framhaldandi nýtslu av tilfarinum. Í slíkum førum kann verða álagt seljarum ella øðrum, ið hava útflýggjað ólógligt tilfar av tí slagnum til keyparar ella móttakarar, har navn og bústaður eru ókunnug, at royna at fáa tilfarið afturkallað við almennari lýsing, við at seta upp skelti á sýnisgluggum ella tilíkt. Umframt kann elnevndin skipa fyri, at ávaring verður lýst um nýtslu av slíkum ólógligum tilfari.

2. stk. Elnevndin kann umframt í slíkum førum gera av, at ólógligt tilfar, ið er fast innlagt, skal verða loyst frá.

Marknaðareftirlit

7. gr.

Við atliti at at hava eftirlit við, at eltilfar lýkur trygdarkrøvini í 1. gr., og við at geva reglunum í 3. gr. gatur kunnu umboð fyri elnevndina uttan rættarúrskurð móti at vísa neyðuga heimild krevja at fáa atgongd til øll høli, har eltilfar verður selt, goymt ella nýtt og til at skoða tað tilfar, ið har er.

2. stk. Hvat ið viðvíkur skrásetingarskyldugum tilfari kann við eftirlitinum verða tikið út eitt ella fleiri eintøk til kanningar. Hjá framleiðarum, innflytarum ella heilsølumonnum kunnu slíkir sýnislutir verða tiknir út uttan kostnað. Hjá smásølumonnum verður innkeypsprísurin goldin. Kvittan skal verða skrivað fyri teir úttiknu sýnislutir. Um eitt eintak ikki er lógligt, skal solumaðurin bera útreiðslurnar av kanninginini.

3. stk. Alt tilfar, sum sterkstreysreglugerðin fevnir um, kann koma undir eftirlit.

Almennar reglur

8. gr.

Elnevndin kann gera frávik frá reglunum í hesi kunngerð. Tær neyvari reglurnar um hetta verða ásettar í sterkstreysreglugerðini.

9. gr.

Forboð móti sølu, útflýggjan ella nýtslu av tilfari, sbr. 4. gr., kann innan 4 vikur eftir avgerðina verða kært til landsstýrið, hvat ið viðvíkur spurninginum um, hvussu reglurnar eru at skilja, sum forboðið er gjørt eftir. Klaga sleppur einum ikki undan fyribils at akta forboðum og boðum.

10. gr.

Brot á 1. gr., 2. gr., 1. stk., og 3. gr. verður revsað við bót.

2. stk. Somuleiðis verður hann revsaður, sbr. 5. gr., 1. stk., nr. 1 og nr. 2, sum ikki aktar treytirnar fyri einum loyvi sbr. kunngerðini ella letur vera við at gera eftir forboðum ella boðum, ið eru fráboðað sbr. kunngerðini.

11. gr.

Henda kunngerð kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.

UPPSKOT TIL REGLUGERÐ FYRI ELNEVNDINA.

Sbr. lögtingslóg um sterkstreymsútbúnað 6. gr., 4. stk., hefur elnevndin gjört, og landsstýrið góðkent eftirfylgjandi reglugerð fyri nevndina:

1. gr.

Elnevndin er sett sbr. lögtingslóg um sterkstreymsútbúnað.

2. stk. Arbeidsøkið hjá nevndini eru tey verkevni, sum standast av lögtingslóg um sterkstreymsútbúnað og lögtingslóg um lóggilding av elinnleggjarum, heruppi at

- 1) hava eftirlit við gerð og rakstri av sterkstreymsútbúnaðum,
- 2) hava eftirlit við eltilfari m.a. við uttan fráboðaða vitjan hjá innflytarum og heilsølumonnum og sölubúðum,
- 3) viðgera mál viðv. vanlukku- og brunatilburðum, ið hava staðist av elmegi, og geva lögregluni tilmæli. Allir slíkir vanlukku- og brunatilburðir verða at skráseta,
- 4) viðgera mál viðv. broti á sterkstreys- og elinnleggingarlóggávuni og geva lögregluni tilmæli,
- 5) viðgera umsóknir viðvíkjandi fráviki frá galdandi reglum,
- 6) gera uppskot til nýggjar reglur stigvíst við tekniska framburðin,
- 7) útinna upplýsingarvirksemi,
- 8) hava ávirkan á útbúgvingina av elinnleggjarum v.m.,
- 9) taka lut í og fremja ognartøkur samsvarandi lóggávuni um hetta.

2. gr.

Elnevndin setir skrivara.

2. stk. Skrivaraarbeiðið útinna formaðurin og skrivarin í felag.

3. stk. Mál av meginregluligum slag ella av størri týðningi skulu altið, møguliga eftir fyrireikingararbeiði frá skrivaranum, verða lögð fyri nevndina til avgerðar. Eisini skulu nevndarlimirnir í mest møguligan mun verða kunnaðir um arbeiðið hjá skrivaranum.

3. gr.

Formaðurin og skrivarin fyrireika framløgu av málunum fyri nevndina.

2. stk. Formaðurin fyrireikar og leiðir fundir nevndarinnar.

4. gr.

Nevndin hefur fund minst eina ferð annanhvønn mánað og annars so ofta, formaðurin heldur tað verða neyðugt, ella tá ið tveir limir seta fram ynski um at hava fund.

2. stk. Formaðurin boðar til fundar við hóskaði freist. í fundarboðunum skulu, um til ber, verða skilað til tey mál, ið skulu viðgerast, og neyðugt tilfar verða hjálagt.

3. stk. Formaðurin skal við ásetan av fundartíðini miða eftir, at allir limir kunnu koma á fund. í málum, sum hava skund, er nevndin tó viðtøkufør, um formaðurin og tveir limir afturat eru á fundi.

4. stk. Frásøgn verður skrivað av tí, sum fyriferst á fundunum. Frásøgnin verður lísín og góðkend á næsta fundi.

5. gr.

Undan hvørjum fíggjarári verður lagt fram fyri nevndina uppskot til fíggjarætlan.

2. stk. Við hvørt fíggjarárslok verður gjørdur roknskapur yvir raksturinn hjá nevndini. Roknskapurin verður útflyggjaður limunum.

6. gr.

Formaðurin fær eina árliga samsýning, ið landsstýrið ásetir.

2. stk. Limirnir í nevndini fáa annars dagpening sambært reglum landsstýrisins um samsýning til limir í umboðum og nevndum v.m.

3. stk. Allir limir í nevndini fáa samsýning fyri neyðugar ferðaútreiðslur. Formaðurin góðkennir rokningina.

7. gr.

Nevndin kann seta neyðug hjálparfólk.

8. gr.

Um tilnevnda formanninum berst frá í longri tíð, kann landsstýrið tilnevna ein bráðfeingis formann.

9. gr.

Limirnir í nevndini og sett hjálparfólk hava tagnarskyldu sbr. 152. gr. í revsilógini.

10. gr.

Ivamála um, hvussu reglugerðin verður at skilja, ger landsstýrið av.

UPPSKOT TIL LØGTINGSLÓG
UM LØGGILDING AV EL-
INNLEGGJARUM v.m.

FORSLAG TIL LAGTINGSLOV OM
AUTORISATION AF ELINSTALLA-
TØRER m.v.

1. gr.

§ 1

Henda lóg fevnir um fylgjandi
arbeiði við elnýtarainnlegg-
ingar til sterkstreym:

Denne lov omfatter følgende
arbejder ved elektriske bru-
gerinstallationer for stærk-
strøm:

- 1) íbinding í og loysing frá
elveitingini.
- 2) Gerð, broyting, útskipting
og umvæling av fóstum inn-
leggingum við leiðingum, í-
bindingarstöðum og øðrum
fóstum innleggingartilfari.
- 3) Innlegging, broyting og um-
væling av ikki - sterk-
streymskendum stýringar- og
reguleringsskipanum, sum
verða nýttar til stýringar
av sterkstreymsútbúnaði.
- 4) Fasta íbinding og loysing
av elektriskum maskinum,
nýtslulutum og hjálpar-
tolum.
- 5) Eftirlit, stilling og um-
væling av elektriskum
maskinum og nýtslulutum,
ið eru íbundin fasta inn-
legging, meðan arbeiðið er
í gerð.

- 1) Tilkobling til og frakob-
ling fra elforsyningsan-
læg.
- 2) Udførelse, ændring, ud-
skiftning og reparation
af faste installationer
med ledninger, tilslut-
ningssteder og andet fast
installationsmateriel.
- 3) Installation, ændring og
reparation af ikke-stærk-
strømsmæssige styrings- og
reguleringssystemer, som
anvendes til styring af
stærkstrømsfunktioner.
- 4) Fast tilslutning og fra-
kobling af elektriske ma-
skiner, brugsgenstande og
hjælpeapparater.
- 5) Eftersyn, justering og
reparation af elektriske
maskiner og brugsgenstan-
de, der er tilsluttet
fast installation under
arbejdets udførelse.

2. gr.

§ 2.

Tey arbeiði, sum nevnd eru í 1.
gr., nr. 1-2, mugu bert verða
gjörd undir ábyrgd av persón-
um, ið hava fingið løggilding
sum elinnleggjari.

De i § 1, nr. 1-2, nævnte ar-
bejder må kun udføres under
ansvar af personer, der har
opnået autorisation som el-
installatør.

2. stk. Tey arbeiði, sum nevnd eru í 1. gr., nr. 3 - 5, kunnu umframt av løggildum elinnleggjarum verða gjørd av persónum ella virkjum, ið vinnuliga framleiða, umvæla ella halda viðlíka stýringar- ella reguleringsskipanir, maskinur og nýtslulutir, tá ið hann, ið ger arbeiðið, hevur neyðugan serkunnleika.

3. stk. Hóast regluna í 2. stk. kann ein og hvør, ið hevur neyðugan kunnleika til at gera arbeiðið, skifta út normaltætтар avbrótarar og stikkontaktir uttan jørð upp til í mesta lagi 250V og seta upp og taka niður ljósarmaturir í íbúðum, um so er, at hetta ikki verður gjørt við vinnuligum endamáli.

4. stk. Landsstýrið setir reglur um upplýsingarskyldu fyri seljarar av eltilfari viðvíkjandi tilfari, ið bert kann verða innlagt av løggildum elinnleggjarum, sbr. 1. gr., nr. 2, og viðvíkjandi nýtaravegleiðing um uppseting av eltilfari.

3. gr.

Løggilding sbr. 2. gr. verður givin av SEV.

2. stk. Landsstýrið ásetir í samráð við elnevndina reglur fyri:

- 1) Mannagongdina við umsókn um løggilding.
- 2) Tær treytir, ið skulu galda fyri løggilding, heruppií, hvussu sambandið skal vera millum hin løggilda og starvsfólk, ið gera arbeiðið undir løggildingini.

Stk. 2. De i § 1, nr. 3-5, nævnte arbejder må foruden af autoriserede elinstallatører udføres af personer eller virksomheder, der erhvervsmæssigt producerer, reparerer eller vedligeholder styrings- og reguleringssystemer, maskiner og brugsgenstande, når den, der udfører arbejdet, er i besiddelse af fornøden sagkundskab.

Stk. 3. Uanset bestemmelsen i stk. 2 kan enhver, der har fornødent kendskab til arbejds udførelse, foretage udskiftning af normaltætte afbrydere og stikkontakter uden jord for højst 250 V samt op-sætning og nedtagning af belysningsarmaturer i private boliger, forudsat at det ikke sker erhvervsmæssigt.

Stk. 4. Landsstyret fastsætter bestemmelser om oplysningspligt for forhandlere af elektrisk materiel med hensyn til materiel, der kun må installeres af autoriserede elinstallatører, jfr. § 1, nr. 2, samt med hensyn til forbrugervejledning om montering af elektrisk materiel.

§ 3.

Autorisation i henhold til § 2 meddeles af SEV.

Stk. 2. Landsstyret fastsætter efter samråd med elnævnet regler for:

- 1) Fremgangsmåden ved ansøgning om autorisation.
- 2) De vilkår, der skal gælde for autorisationen, herunder hvorledes forbindelsen skal være mellem den autoriserede og det personale, der udfører arbejde under autorisationen.

- 3) Rættlagið í fyriskipanunum
fyri útinning av virksemi-
inum sum løggildur elinn-
leggjari.

- 3) De ordensmæssige for-
skrifter for udøvelse
af virksomheden som au-
toriseret elinstallatør.

3. stk. Til tess at fáa og varð-
veita løggildingina verður
galdið eitt árligt gjald, sum
landsstýrið ásetir eftir tilmæli
frá elnevndini.

Stk. 3. For at opnå og bevare
autorisationen betales en årlig
afgift, hvis størrelse fastsæt-
tes af landsstyret efter ind-
stilling fra elnævnet.

4. gr.

§ 4.

Løggilding verður givin, tá ið
fylgjandi treytir eru loknar:

Autorisation gives, når følgen-
de betingelser er opfyldt:

- 1) Umsøkjarin skal hava
staðið eina roynd, sum
landsstýrið hevur góðkent
og lúka tey starvskrøv,
sum landsstýrið hevur á-
sett.
- 2) Umsøkjarin skal hava fastan
vinnustað við telefon her
í landinum.
- 3) Umsøkjarin skal vera
myndigur og hava ræði á
búgvi sínum.
- 4) Umsøkjarin skal skjálprógva
at hava havt í minsta lagi
1 árs tøkniligt starv í
sterkstreymsstøkniligum virki,
um so er, at 5 ár ella meira
eru gingin frá tí degi, hesin
stóð royndina.
- 5) Umsøkjarin skal ikki innan
fyri seinastu 3 árinu vera
revsaður fyri at bróta regl-
urnar í hesi lóg ella lóg
um sterkstreymsútbúnað ella
reglur, sum eru gjørdar sam-
svarandi hesum lógum, og lóg-
gildingin skal ikki vera tikin
aftur sbr. 9. gr.

- 1) Ansøgeren skal have be-
stået en af landsstyret
godkendt prøve og opfylde
de af landsstyret fast-
satte praksiskrav.
- 2) Ansøgeren skal her i
landet have fast forret-
ningssted med telefon.
- 3) Ansøgeren skal være myndig
og have rådighed over sit
bo.
- 4) Ansøgeren skal dokumentere
at have haft mindst 1 års
teknisk arbejde i stærk-
strømsteknisk virksomhed,
såfremt der er forløbet 5
år eller mere fra den dag,
vedkommende bestod prøven.
- 5) Ansøgeren må ikke inden
for de sidste 3 år være
straffet for overtrædelse
af reglerne i denne lov
eller lov om stærkstrøms-
anlæg eller bestemmelser
udfærdiget i henhold til
disse love, og autorisa-
tionen må ikke være til-
bagekaldt i medfør af § 9.

2. stk. Landsstýrið ásetir eftir samráð við elnevndina reglur fyri undir hvørjum treytum tey arbeiði, sum nevnd eru í 1. gr. kunnu verða gjørd av virkjum undir ábyrgd av einum løggildum innleggjara, sum settur er í starv í virkinum, herundir reglur fyri hvørjar av teim treytum, sum ásettar eru fyri at fáa løggilding, skulu verða loknar ávikavist av virkinum og av tí løggilda elinnleggj-
aranum ella av báðum.

3. stk. Elnevndin kann geva undantaksloyvi frá teimum treytum, sum settar eru í 1. stk., nr. 1 - 5, tó hvat ið viðvíkur treytunum í nr. 1 um at standa roynd, bert tá ið serlig viðurskipti tala fyri hesum.

5. gr.

Hóast umsøkjarin lýkur treytirnar í 4. gr. fyri at fáa løggilding, kann løggilding verða sýtt,

- 1) um umsøkjarin er frá-
dømdur rættinum til at
útinna løggilt virkse-
mi, sbr. 78. gr., 2. stk. í
revsilógini, ella
- 2) um umsøkjarin í starvi
ella vinnu annars hevur
víst slíkan atburð, at
grund er til at halda,
at hann ikki fer at reka
virkið á fullgóðan hátt.

2. stk. Verður umsóknin um lög-
gilding sýtt grundað á tey við-
urskipti, sum nevnd eru í 1.
stk., nr. 2, kann umsøkjarin
innan 4 vikur, aftaná at sýt-
ingin er fráboðað honum, skjóta
málið inn fyri landsstýrið. Sýt-
ingin skal innihalda upplýsingar
um hetta.

Stk. 2. Landsstyret fastsatter
efter samráð med elnævnet reg-
ler for, under hvilke beting-
elser de i § 1 nævnte arbejder
kan udføres af virksomheder
under ansvar af en i virksom-
heden ansat autoriseret el-
installatør, herunder regler
for, hvilke af de for opnåelse
af autorisation fastsatte be-
tingelser, der skal opfyldes
henholdsvis af virksomheden
og af den autoriserede elin-
stallatør eller af begge.

Stk. 3. Elnævnet kan dispen-
sere fra de i stk. 1, nr. 1-5,
anførte betingelser, dog for
så vidt angår betingelserne i
nr. 1, om aflæggelse af prøve,
kun når særlige forhold taler
derfor.

§ 5.

Uanset om en ansøger opfylder
betingelserne i § 4 for opnå-
else af autorisation, kan ud-
stedelse af autorisation næg-
tes,

- 1) såfremt ansøgeren er fra-
dømt retten til at udøve
autoriseret virksomhed,
jfr. straffelovens § 78,
stk. 2, eller
- 2) såfremt ansøgeren i stil-
ling eller erhverv i øv-
rigt har udvist en sådan
adfærd, at der er grund
til at antage, at han ikke
vil drive virksomheden på
forsvarlig måde.

Stk. 2. Afslag på ansøgningen
om autorisation begrundet med
de i stk. 1, nr. 2, nævnte
forhold kan af ansøgeren inden
4 uger efter, at afslaget er
meddelt den pågældende, ind-
bringes for landsstyret. Af-
slaget skal indeholde oplysning-
er herom.

6. gr.

Um handhavin av eini löggilding doyri ella verður kropsliga ella rættarlaga ekki færur fyri at útinna virksemd, fellur löggildingin burtur. Eftir umsókn frá deyðsbúnum, trotabúnum ella honum, sum annars virkar vegna hin löggilda, kann SEV tó geva loyvi til bráðfengis framhald av virkinum undir eftirliti og ábyrgd av øðrum löggildum elinnleggjara. Tilíkt loyvi kann bert verða givið fyri 1 ár. Tá ið serligar umstøður eru, kann SEV tó framleingja freistina upp til 6 mánaðir.

2. stk. Löggilding verður tikin aftur av SEV, tá ið handhavin ekki longur lýkur kravið í 4. gr. 1. stk., nr. 2, um fastan vinnustað við telefon, og um tað árliga gjaldið, sum nevnt er í 3. gr. 3. stk., eftir kravið ekki verður goldið.

7. gr.

Löggildur elinnleggjari, ið letur arbeiði gera av starvsfólkum, hevur ábyrgd av, at tey eru dugnalig og álítandi. Tað liggur samstundis á elinnleggjaranum at geva teimum settu starvsfólkunum neyðuga leiðbeining um útinning av arbeiðinum. Við hesum verður ætlað um bæði yrkisliga útbúgving og eftirlitið hjá tí löggilda við arbeiðinum.

2. stk. Löggildi elinnleggjarin skal siggja til, at øll neyðug amboð og mátingartól eru og eru í fullgóðum standi og væl hildin.

§ 6.

Hvis indehaveren af en autorisation afgår ved døden eller bliver fysisk eller retligt ude af stand til at udøve virksomheden, bortfalder autorisationen. Efter ansøgning fra dødsboet, konkursboet eller den, der i øvrigt handler på den autoriseredes vegne, kan SEV dog give tilladelse til midlertidig videreførelse af virksomheden under tilsyn og ansvar af en anden autoriseret elinstallatør. Sådan tilladelse kan kun gives for 1 år. Når særlige omstændigheder foreligger, kan SEV dog forlænge fristen med indtil 6 måneder.

Stk. 2. En autorisation tilbagekaldes af SEV, når indehaveren ikke længere opfylder kravet i § 4, stk. 1, nr. 2, om fast forretningssted med telefon, samt hvis den i § 3, stk. 3, nævnte årlige afgift efter påkrav ikke bliver betalt.

§ 7.

En autoriseret elinstallatør, der lader arbejde udføre af ansatte medarbejdere, er ansvarlig for disses duelighed og pålidelighed. Det påhviler samtidig elinstallatøren at give de ansatte medarbejdere fornøden instruktion om arbejdets udførelse, idet der herved tages hensyn såvel til medarbejdernes faglige kvalifikationer som til den autoriseredes tilsyn med arbejdet.

Stk. 2. Den autoriserede elinstallatør skal sørge for, at alt nødvendigt værktøj og måleudstyr findes og er i forsvarlig og vel vedligeholdt stand.

3. stk. Løggildi elinnleggj-
arin skal siggja til, at eitt
dagført savn av teimum reglu-
gerðum og fyriskipanum, sum
eina og hvørja tíð eru gald-
andi, eru til taks á vinnu-
staðnum.

8. gr.

SEV skal ansa eftir, at
arbeiðið, sum kravið um lög-
gildin og fráboðanarskyldu
fevnir um, eru útint av
persónum ella virkjum, ið
sbr. reglunum í hesi lóg
hava heimild til tess.

2. stk. Um SEV staðfestir,
at reglurnar í hesi lóg eru
brotnar, ella at løggildur
elinnleggjari hevur gjørt
seg sekan í øðrum viður-
skiftum, sum kunnu bera
við sær, at løggilding verður
tikin aftur sbr. 9. gr.,
boðar SEV elnevndini frá
hesum.

9. gr.

Um løggildur el-innleggjari
hevur gjørt seg sekan í gref-
ligum vansketni ella vansketni
ferð eftir ferð í útinningini
av innleggingararbeiðum ella
hevur brotið treytirnar fyri
løggildingini, kann elnevndin
taka løggildingina aftur.

2. stk. Løggilding kann verða
tikin aftur eina tíð frá 1 - 5
ár ella í óásetta tíð.

3. stk. Avgerðin hjá elnevnd-
ini um afturtøku kann ikki
verða lögð fyri annan fyrisit-
ingarligan myndugleika.

Stk. 3. Den autoriserede el-
installatør skal sørge for, at
en ajourført samling af de til
enhver tid gældende reglementer
og bestemmelser er tilgængelige
på forretningsstedet.

§ 8.

SEV skal påse, at arbejder, der
er omfattet af krav om auto-
risation og anmeldelsespligt,
er udført af personer eller
virksomheder, der ifølge reg-
lerne i denne lov er berettiget
dertil.

Stk. 2. Dersom SEV konstaterer,
at reglerne i denne lov er
overtrådt, eller at en autori-
seret elinstallatør har gjort
sig skyldig i andre forhold,
som vil kunne medføre tilbage-
kaldelse af autorisationen i
henhold til § 9, underretter
SEV elnævnet herom.

§ 9.

Såfremt en autoriseret el-in-
stallatør har gjort sig skyldig
i grov eller gentagen forsømme-
lighed ved udførelsen af in-
stallationsarbejder eller har
overtrådt vilkårene for autori-
sationen, kan elnævnet til-
bagekalde autorisationen.

Stk. 2. En autorisation kan
tilbagekaldes enten på tid fra
1-5 år eller indtil videre.

Stk. 3. Elnævnets afgørelse om
tilbagekaldelse kan ikke ind-
bringes for anden administra-
tiv myndighed.

10. gr.

Avgerðin um afturtøku av einari løggilding kann handhavin krevja lagt fyri dómstólarnar. Áheitan um hetta skal verða sett fram fyri elnevndina innan 4 vikur eftir, at avgerðin er fráboðað viðkomandi. Avgerðin skal innihalda upplýsing um hetta. Elnevndin stevnir viðkomandi eftir mannagongdini í borgarligum rættargangi.

2. stk. Áheitan um sakarmál hevur freistandi ávirkan, men rætturin kann áseta, at viðkomandi undir málsviðgerðini ikki má útinna tað virksemi, ið krevur løggilding. Um afturtøkan verður dømd lóglig at vera, kann í dómnum verða ásett, at kæra ikki hevur freistandi ávirkan.

11. gr.

Elnevndin kann eina og hvørja tíð eftir umsókn taka av eina gjørda afturtøku av einari løggilding. Um afturtøkan er gjörd í óásetta tíð, og gingin eru minst 5 ár eftir afturtøkuna og minst 2 ár eftir, at avtøkan seinast er sýtt við dómi, kann umsøkjarin, um umsókn um avtøku verður sýtt, innan ein freist upp á 4 vikur krevja avgerðina roynda við dómstólarnar. 10. gr. 1. stk., 3. og 4. punktum, verður nýtt samsvarandi.

12. gr.

Tá ið ein løggilding er burturfallin eftir 6. gr. ella afturíð eftir 9. gr., skal handhavin ella búgv hansara útflyggjað SEV hana.

§ 10.

Afgørelsen om tilbagekaldelse af en autorisation kan af indehaveren forlanges indbragt for domstolene. Anmodning herom skal fremsættes til elnævnet inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Afgørelsen skal indeholde oplysning herom. Elnævnet anlægger sag mod den pågældende i den borgerlige retsplejes former.

Stk. 2. Anmodning om sagsanlæg har opsættende virkning, men retten kan bestemme, at den pågældende under sagens behandling ikke må udøve den virksomhed, der kræver autorisation. Hvis tilbagekaldelsen findes lovlig ved dommen, kan det i denne bestemmes, at anke ikke har opsættende virkning.

§ 11.

Elnævnet kan til enhver tid efter ansøgning ophæve en foretagen tilbagekaldelse af en autorisation. Såfremt tilbagekaldelsen er sket indtil videre, og der er forløbet mindst 5 år efter tilbagekaldelsen, og mindst 2 år efter, at ophævelsen senest er nægtet ved dom, kan ansøgeren, dersom ansøgning om ophævelse afslås, inden for en frist af 4 uger forlange afgørelsen prøvet ved domstolene. § 10, stk. 1, 3. og 4. punktum, anvendes tilsvarende.

§ 12.

Når en autorisation er bortfaldet efter § 6 eller tilbagekaldt efter § 9, skal indehaveren eller dennes bo aflevere den til SEV.

13. gr.

Persónar ella virki, ið ikki hava løggilding sum elinnleggjarar, ella hvørs lögilding er burturfallin ella tikin aftur, sbr. 6. gr. og 9. gr., mugu ikki við lýsing ella á annan hátt fáa ein til at halda, at teir hava lögilding.

14. gr.

Umboð fyri elnevndina hava, um tað verður mettt neyðugt, eftir boðum frammanundanuttan rættarúrskurð móti at vísa heimild atgongd til almanna- og einstaklingsogn til tess at kanna ella lata kanna, hvørt ein elinnleggjari hevur útint eitt innleggingararbeiði á nóg góðan hátt.

2. stk. Løgreglan veitir hjálp í hesum eftir reglum, ið verða ásettar eftir samráðing millum landsstýrið og landfútan.

15. gr.

Við bót verður hann revsaður, ið

- 1) ger arbeiði, sum henda lóg fevnir um uttan at hava heimild til hetta eftir hesi lóg,
- 2) letur slík arbeiði gera av persónum, sum ikki eftir hesi lóg hava heimild til tess,
- 3) brýtur 12. og 13. gr.

2. stk. Í fyriskipanum, ið verða ásettar sbr. 3. gr., 2. stk., og 4. gr., 2. stk., kann revsing verða ásett við bót fyri brot á fyriskipanirnar.

§ 13.

Personer eller virksomheder, der ikke har autorisation som elinstallatør, eller hvis autorisation er bortfaldet eller tilbagekaldt, jfr. § 6 og § 9, må ikke ved annoncering eller på anden måde vække forestilling om, at de har autorisation.

§ 14.

Repræsentanter for elnævnet har, hvis det skønnes nødvendigt, efter forudgående underretning uden retskendelse mod forevisning af legitimation, adgang til offentlig og privat ejendom for at undersøge eller lade undersøge, hvorvidt en elinstallatør har udført et installationsarbejde på tilfredsstillende måde.

Stk. 2. Politiet yder bistand hertil efter regler, der fastsættes efter forhandling mellem landsstyret og landfogeden (politimesteren).

§ 15.

Med bøde straffes den, der

- 1) udfører arbejde, som er omfattet af denne lov uden at være berettiget hertil i medfør af denne lov,
- 2) lader sådanne arbejder udføre af personer, som ikke efter denne lov er berettiget dertil,
- 3) overtræder §§ 12 og 13.

Stk. 2. I forskrifter, der fastsættes i medfør af § 3, stk. 2, og § 4, stk. 2, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af forskrifterne.

3. stk. Fyri brot, sum lögfrøðiligir persónar, heruppií feløg, felagsskapir, grunnar, kommunur og landið gera, kann verða álagt tí lögfrøðiliga persóni sum slíkur sektarábyrgd.

4. stk. Fyrningarfrestin fyri revsiábyrgdina er 10 ár.

16. gr.

Henda lóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.

2. stk. Samstundis sum lógin kemur í gildi, fer úr gildi løgtingslóg nr. 29 frá 26. november 1953 um tekniskar innleggingar, tað ið viðvikur sterkstreymsbúnaði, leiðingum og tólum.

3. stk. Løggildingar, sum eru givnar eftir tí higartil galdandi lóggávu, hava framvegis gildi til 1. januar 1995 við teimum avmarkingum, ið kunnu verða ásettar í teim einstøku løggildingunum.

4. stk. Persónar, ið hava løggildingar givnar eftir tí higartil galdandi lóggávu, skulu frá tí, at lógin fær gildi, gjalda tað árliga gjaldið, sum nevnt er í 3. gr., 3. stk.

5. stk. Landsstýrið ásetir skiftisreglur, herundir umskifti av løggildingum givnar eftir higartil galdandi lóggávu, við nýggjar givnar eftir hesi lóg.

Stk. 3. For overtrædelser, begået af juridiske personer, herunder selskaber, foreninger, fonde, kommuner og landet, kan der pålægges den juridiske person som sådan bødeansvar.

Stk. 4. Forældelsesfristen for strafansvaret er 10 år.

§ 16.

Denne lov træder i kraft dagen efter, at den er bekendtgjort.

Stk. 2. Samtidig med lovens ikrafttræden ophæves lagtingslov nr. 29 af 26. november 1953 om tekniske installationer, for så vidt angår elektriske anlæg, ledninger og apparatur.

Stk. 3. Autorisationer udstedt efter den hidtidige gældende lovgivning vedbliver at have gyldighed indtil den 1. januar 1995 med de begrænsninger, der måtte være fastsat i de enkelte autorisationer.

Stk. 4. Personer, der er indehavere af autorisationer udstedt efter den hidtidige lovgivning skal fra lovens ikrafttræden betale den i § 3, stk. 3, nævnte årlige afgift.

Stk. 5. Landsstyret fastsætter overgangsbestemmelser, herunder om ombytning af autorisationer udstedt efter den hidtidige lovgivning, med nye udstedt efter denne lov.

ALMINDELIGE BEMÆRKNINGER TIL LOVFORSLAGET

Det samtidig fremsatte forslag til stærkstrømslov forudsætter en række ændringer i lovgivningen omkring elinstallatører. Dette kan mest hensigtsmæssigt gøres ved at adskille elinstallatørlovgivningen fra lovgivningen om de øvrige tekniske installationer.

Ønsket om at bevare en sikker og stabil forsyning med elektricitet samt hensynet til sikkerheden for borgerne og deres ejendom medfører, at det ikke er tilstrækkeligt at stille krav alene til forsyningsanlæggene samt til det elektriske materiel. Det er også nødvendigt at sikre, at den, der beskæftiger sig med elektriske installationer m.v., har de fornødne tekniske kvalifikationer og et tilfredsstillende kendskab til de gældende forskrifter for installationer og materiel.

Reglerne findes i dag dels i stærkstrømslovens § 5, dels i lagtingslov nr. 29 af 26. november 1953 om teknisk anleggning. Sidstnævnte lov omfatter ikke blot elektriske installationer, men også vand-, gas- og sanitetsinstallationer samt kloakanlæg.

Udviklingen er løbet fra de gældende lovregler. Alligevel er det lykkedes at bevare en tidssvarende og høj standard inden for elinstallatørområdet. Dette skyldes, at SEV, der har autorisationsretten, samt uddannelsesinstitutionerne til dels har sat sig ud over de gældende regler, ligesom man har etableret et tæt samarbejde med elektricitetsrådet i Danmark.

Samarbejdet, der har sit grundlag i stærkstrømsreglementets administrative bestemmelser, har blandt andet medført, at færøske autorisationer i Danmark ligestilles med danske og kan umiddelbart ombyttes med danske autorisationer. Færøske elinstallatører har ad denne vej mulighed for at arbejde inden for hele EF-området.

Selv om lovforslaget indeholder væsentlige og principielle ændringer i forhold til gældende lovgivning, vil der i praksis ikke blive tale om de store ændringer. Lovforslagets bestemmelser vil i vid udstrækning blot bringe overensstemmelse mellem lovreglerne og praksis.

Udover at henvise til bemærkningerne til de enkelte bestemmelser skal følgende punkter fremhæves:

1. Enhver, som opfylder visse bestemt opregnede betingelser, skal have krav på at blive autoriseret som elinstallatør og i givet fald kunne få dette krav fastslået ved domstolene.

Som supplement til dette retskrav på at blive autoriseret, må der åbnes en vis mulighed for at også ansøgere, der ikke opfylder samtlige de opregnede betingelser, kan blive autoriseret.

Da disse ansøgere ikke har retskrav på autorisation, kan et afslag ikke indbringes for domstolene. Afslaget kan derimod indbringes for landsstyret.

2. Efter forslaget forbliver autorisationsretten hos SEV. Ordningen har fungeret tilfredsstillende, og der er enighed mellem SEV og installatørforeningen om, at der ikke bør foretages ændringer heri.

Såfremt en autoriseret installatør har gjort sig skyldig i grov eller gentagen forsømmelighed ved udførelsen af installationsarbejder eller har overtrådt vilkårene for autorisationen, skal autorisationen kunne inddrages.

Da disse overtrædelser typisk vil blive konstateret af SEV og under hensyn til karakteren af indgrebet, bør elnævnet vurdere overtrædelsens karakter samt tage stilling til, hvorvidt overtrædelsen skal medføre inddragelse af autorisationen.

3. Efter lov om tekniske installationer må arbejde med "apparater som er eller agtes fast forbundet til anlægget" kun udføres af autoriserede elinstallatører. Reparation af TV-apparater, oliefyr, husholdningsmaskiner m.m. må således alene foretages af autoriserede elinstallatører. Reglen er ikke blevet håndhævet. Det har angiveligt ikke medført ulykker.

På samme måde må private uden autorisation ikke ud-

føre arbejde overhovedet, der har forbindelse med elektriske installationer. Belysningsarmatur m.v. opsættes og nedtages i vid udstrækning af private. Heller ikke dette har angiveligt medført ulykker.

Der synes ikke at være betænkeligheder ved de foreslåede lempelser.

4. Ordningen med deponering af et pengebeløb som sikkerhed for et eventuelt senere erstatningskrav på grund af ødelæggelser af forsyningsselskabets anlæg, ledninger m.v. foreslås afskaffet og erstattet af betaling af en årlig afgift for at bevare autorisationen. SEV og installatørforeningen er enige om, at deponeringsordningen bør erstattes af en årlig afgift.

Provenuet fra afgiften kan passende bruges til oplysningsarbejder m.v.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

I lov om tekniske installationer er anvendelsesområdet bredt formuleret.

Ved den foreslåede formulering er det forsøgt at give en mere præcis definition af anvendelsesområdet.

Stærkstrømsloven og stærkstrømsreglementet regulerer forholdene omkring anlæggene til produktion og distribution af elektricitet samt elektriske brugerinstallationer for stærkstrøm. Brugerinstallationer er elektriske installationer og anlæg i boliger, erhvervsvirksomheder, institutioner m.v.

Stærkstrøm er defineret i stærkstrømslovens § 1.

Faste installationer, jfr. pkt. 2, er ledninger og materiel, der er permanent fastgjort til bygningsdele.

Styrings- og reguleringssystemerne, jfr. pkt. 3, er svagstrømsdrevet udstyr, der bruges i kombination med stærkstrømsdrevet udstyr. Systemerne vinder større og større udbredelse og er derfor medtaget.

Modsætningen til fast tilslutning, jfr. pkt. 4, er stikkontakttilslutning.

Arbejde ved elektriske apparater omfattes af lov om tekniske installationer, såfremt apparatet er beregnet for tilslutning til fast installation, blandt andet stikkontakttilslutning, jfr. ovenfor under de almindelige bemærkninger.

Efter pkt. 5 er reparationer af elektriske maskiner og brugsgenstande alene omfattet af loven, såfremt apparatet er tilsluttet fast installation under arbejdets udførelse. Denne regel modificeres dog af reglerne i forslagets § 2, stk. 2. Uanset om apparatet er forbundet med fast installation, kan reparationsarbejder udføres af virksomheder og personer uden autorisation, såfremt virksomheden eller personen erhvervsmæssigt beskæftiger sig med reparation og vedligeholdelse af elektriske apparater. Det er alene en forudsætning, at vedkommende, der udfører arbejdet, er i besiddelse af den fornødne sagkundskab.

Baggrunden for denne undtagelse til autorisationskravet i pkt. 5 er, at fejlfinding m.v. i elektriske apparater i mange tilfælde er umulig uden tilslutning til fast installation sammenholdt med, at det er ubetænkeligt at ophæve autorisationskravet ved denne type virksomhed.

Til § 2

Opregningen i § 1 af hvilke arbejder ved elektriske brugerinstallationer for stærkstrøm, der er omfattet af loven, skal sammenholdes med § 2.

I § 2 fastlægges, hvilke af de opregnede arbejder, der alene må udføres af autoriserede elinstallatører, og hvilke arbejder, der også må udføres af andre og under hvilke betingelser.

På grund af arten og karakteren af arbejderne nævnt i § 1, nr. 1 og 2, er det nødvendigt at sikre, at arbejdet udføres af personer, der opfylder visse krav til både teoretisk viden samt praktisk kunnen.

Dette krav er ikke nødvendigt at opretholde fuldt ud ved de i § 1 nr. 3-5, anførte arbejder, jfr. stk. 2. Der stilles alene krav om, at personen eller virksomheden erhvervsmæssigt producerer, reparerer eller vedligeholder elektriske apparater, og at personen, der udfører arbejdet, har den fornødne sagkundskab.

Under forudsætning af, at arbejdet ikke udføres erhvervsmæssigt, kan enhver udføre de i stk. 3 beskrevne arbejder. Adgangen hertil er ikke begrænset til egen bolig. Der må blot ikke være tale om erhverv.

Det eneste krav, der stilles til personen, der udfører arbejdet, er, at vedkommende har den fornødne kendskab til arbejdets udførelse.

Reglen i stk. 4 skal ses i lyset af, at forretninger i dag handler med alle mulige former for elektrisk materiel, herunder også materiel til faste installationer, som alene må udføres af autoriserede elinstallatører.

Alternativet til den foreslåede oplysningspligt vil-

le være et egentligt forbud mod detailsalg af sådant materiel. Et forbud af denne karakter ville ikke være praktisk, ligesom det ville være yderst vanskeligt at håndhæve.

Til § 3

Der er enighed mellem SEV og installatørforeningen om, at autorisationerne fortsat bør meddeles af SEV.

Lov om tekniske installationer indeholder ingen bestemmelser om, under hvilke former installatørvirksomhed kan udøves. SEV har imidlertid i praksis udstedt autorisation til enkeltmandsvirksomhed, selskabsvirksomhed, hvor den autoriserede er ansat i virksomheden, og til ikke-erhvervsmæssig installationsvirksomhed, hvor den autoriserede er ansat i en virksomhed, som har et andet formål, f.eks. en industrivirksomhed.

Det kan til tider være svært at konstatere, om den autoriserede har den nødvendige tilknytning til selskabet og/eller virksomheden, hvor arbejdet med elektriske brugerinstallationer for stærkstrøm er baseret på vedkommendes autorisation.

Det er derfor hensigten med hjemmel i stk. 2, nr. 2, administrativt at fastsætte regler om denne tilknytning og herunder bestemme, at den autoriserede skal være fuldtidsbeskæftiget i virksomheden.

Disse skærpede krav agtes gennemført også for eksisterende autorisationer, dog først efter en overgangsperiode på 2 år, jfr. forslagets § 16, stk. 3.

Som nævnt i de almindelige bemærkninger til lovforslaget er SEV og installatørforeningen enige om, at den nuværende deponeringsordning er uhensigtsmæssig. Ordningen foreslås afløst af en afgift, der skal betales for at opnå autorisation, og som derefter skal betales én gang om året for at bevare autorisationen.

Efter forslagets § 6, stk. 2, bortfalder autorisationen, såfremt afgiften ikke betales efter påkrav. Herved opnås, at kun autoriserede personer, der i det daglige udnytter autorisationen, vil bevare den, og at autoriserede, som i læn-

gere tid har været i andet erhverv og ikke betalt afgiften, påny må søge om autorisation.

Provenuet forudsættes anvendt af elnævnet til blandt andet oplysningsvirksomhed.

Til § 4

I bestemmelsen fastslås, at en person, som opfylder de opregnede betingelser, har et ubetinget krav på at blive autoriseret.

Hovedbetingelsen for at opnå autorisation er, at ansøgeren har bestået en af landsstyret godkendt prøve og opfylder de af landsstyret fastsatte praktiske krav, jfr. nr. 1.

Efter lov om tekniske installationer § 1 kan en person kun autoriseres, såfremt han har bestået en af de prøver for elektroinstallatører, som ministeriet for offentlige arbejder har godkendt jfr. den gældende stærkstrømslov § 5, jfr. bekendtgørelse nr. 172 af 14. maj 1952 om prøver for elektroinstallatører.

Efter dette regelsæt er den nuværende egentlige elektroinstallatøruddannelse "Elektroinstallatørprøven af 1952".

I 1952-bekendtgørelsen godkendes dog en række andre eksaminer og prøver blandt andet visse teknikum-, akademi- og civilingeniøreksaminer.

I Danmark blev 1952-bekendtgørelsen i 1962 erstattet af bekendtgørelse nr. 187 af 15. maj 1962 om prøver for elektroinstallatører. Denne sidstnævnte bekendtgørelse blev i 1990 erstattet af bekendtgørelse nr. 120 af 22. februar 1990 om godkendte prøver og praksiskrav for autorisation af elinstallatører.

I Danmark er den egentlige elektroinstallatøruddannelse nu "Eksamen som elinstallatør" efter undervisningsministeriets retningslinier om videregående uddannelse inden for det stærkstrømstekniske område.

Derudover giver en række andre prøver med tilhørende praksiskrav adgang til autorisation.

"Elektroinstallatørprøven af 1952" er fortsat godkendt, men prøven blev afholdt i Danmark for sidste gang i vinteren 1988/89.

Ved et intenst samarbejde med elektricitetsrådet og uddannelsesinstitutionerne i Danmark er det lykkedes at bevare en tidssvarende og høj standard ved uddannelsen af elinstallatører her i landet.

Da dette samarbejde indebærer en række store fordele af ressourcemæssig og praktisk karakter, forudsættes samarbejdet fortsat i fremtiden. Det samtidig fremsatte forslag til stærkstrømslov med stærkstrømsreglement m.v. understøtter også det etablerede samarbejde på uddannelsesområdet og en fortsættelse heraf.

Bestemmelsen i nr. 1 skal udfyldes med en af landsstyret udfærdiget bekendtgørelse med opregning af de prøver med tilhørende praksiskrav, der giver adgang til autorisation som elinstallatør.

Indholdet af den egentlige "eksamen som elinstallatør" skal fastsættes af landsstyret. Dette indebærer i praksis, at læseplaner m.v. udfærdiges af uddannelsesinstitutionerne.

Derudover opregnes i samme bekendtgørelse andre eksaminer og uddannelser med tilhørende praksiskrav, der giver adgang til autorisation.

De øvrige punkter i stk. 1 svarer til de krav, som SEV hidtil har stillet for at meddele autorisation. Der er således alene tale om at beskrive og lovfæste en allerede eksisterende praksis.

Det må dog understreges, at nr. 2 ikke stiller krav om "værksted", men alene om "forretningssted".

Installatørvirksomheders værksted findes i dag ofte i virksomheders biler, hvor værktøj, måleudstyr m.v. er placeret.

Stk. 2 skal ses i sammenhæng med forslagets § 3, stk. 2, nr. 2.

Beføjelsen til at dispensere for opfyldelse af de i stk. 1, opregnede krav ligger hos elnævnet. Betingelserne for meddelelse af dispensation med hensyn til uddannelseskrav i

stk. 1, nr. 1, er mere restriktiv end betingelserne for dispensation for de øvrige opregnede krav. Denne forskel er særlig begrundet i sikkerhedsmæssige forhold.

Nægtelse af dispensation kan påklages til landsstyret.

Til § 5

Det ubetingede krav på at opnå autorisation, når de i § 4 opregnede betingelser opfyldes, må modificeres af en mulighed for at nægte at meddele autorisation til ansøgere, som i deres tidligere arbejde har udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at vedkommende ikke vil drive virksomheden på forsvarlig måde.

Stk. 1, nr. 1, er ikke begrænset til autoriseret virksomhed, der er beslægtet med elinstallationsområdet, men omfatter i princippet al form for autoriseret virksomhed.

Stk. 1, nr. 2, indeholder mulighed for en mere generel vurdering af ansøgerens forhold. Nægtelse af at meddele autorisation kan eksempelvis komme på tale, hvis ansøgeren inden for et kortere tidsrum er straffet for overtrædelse af stærkstrømsreglementet.

Nægtelse af meddelelse af autorisation er et stort indgreb i ansøgerens erhvervsmuligheder og personlige forhold. Inden SEV træffer afgørelse om nægtelse af autorisation forudsættes afgørelsen behandlet i elnævnet.

Efter stk. 2, er det alene afgørelse om nægtelse af autorisation, der er begrundet i stk. 1, nr. 2, der kan indbringes for landsstyret.

Til § 6

Autorisationen er knyttet til indehaverens person. Ved død, sygdom, konkurs el. lign. kan virksomheden efter de nugældende regler ikke drives videre. Dette kan i visse tilfælde virke urimeligt og medføre store økonomiske tab.

Det foreslås derfor, at der åbnes mulighed for, at SEV kan tillade, at den autoriserede virksomhed midlertidigt kan videreføres under tilsyn og ansvar af en anden autoriseret elinstallatør.

Vedrørende manglende betaling af den årlige afgift henvises til bemærkninger til § 3.

Til § 7

I bestemmelsen fastslås, at en autoriseret elinstallatør ikke blot er ansvarlig for sine medarbejderes duelighed og pålidelighed, men også har en instruktionsforpligtelse over for medarbejderne samt en forpligtelse til, at det nødvendige værktøj m.v. og reglementsamlinger er til stede.

Tilsidesættelse af disse forpligtelser kan medføre tilbagekaldelse af autorisationen efter § 9.

Til § 8

Efter den gældende stærkstrømslovs § 5, stk. 2, er elnævnet berettiget til at undersøge, hvorvidt installatører udfører de dem overdragne arbejder på tilfredsstillende måde.

SEV har i praksis udført denne kontrol for elnævnet.

Forslaget til ny stærkstrømslov med stærkstrømsreglementet indeholder regler om, at nye installationer, herunder også midlertidige installationer og udvidelser eller ændringer af bestående installationer, der efter nærværende forslags § 1 og § 2 kun må udføres af autoriserede elinstallatører, skal anmeldes og færdigmeldes til el-leverandøren i det omfang og i overensstemmelse med de regler, som leverandøren fastsætter.

SEV's kontrolforpligtelser er fortsættelse af tidligere praksis og i overensstemmelse med de foreslåede bestemmelser i stærkstrømsloven og stærkstrømsreglementet.

Til § 9

Bestemmelsen svarer til den gældende stærkstrømslovs § 5, stk. 2, bortset fra at adgangen til administrativt at pålægge installatøren bøder er udgået, ligesom der i stk. 2, er indsat en regel om, at tilbagekaldelsen enten sker på tid fra 1-5 år eller indtil videre.

Stk. 3 skal ses i sammenhæng med § 10 om domstolskontrol.

Til § 10

Elinstallatøren skal alene over for elnævnet begære tilbagekaldelsen indbragt for domstolene. Det er herefter elnævnet, der skal anlægge sag mod den pågældende.

Da det vil kunne virke urimeligt hårdt, at en installatør er afskåret fra at udøve sit erhverv under en langvarig retssag, er det i stk. 2 bestemt, at fremsættelse af anmodning om sagsanlæg har opsættende virkning. Retten kan dog på elnævnets begæring bestemme, at tilbagekaldelsen skal have virkning også under sagens behandling.

Til § 11

Bestemmelsen i 1. pkt. vedrører alle tilfælde, både hvor tilbagekaldelsen er sket på tid og indtil videre og uanset om tilbagekaldelsen har været indbragt for domstolene efter § 10.

2. pkt. vedrører derimod alene tilfælde, hvor tilbagekaldelsen er sket indtil videre. Når henses til, at tilbagekaldelse på tid ved selve tilbagekaldelsen kan indbringes for domstolene, jfr. § 10, skønnes det alene nødvendigt at give mulighed for yderligere domstolskontrol, hvor der er tale om tilbagekaldelse indtil videre.

Til § 12

Undladelse af at aflevere autorisationen straffes efter § 15, stk. 1, med bøde.

Afleveringen af autorisationen kan gennemtvinges ved tvangsbøder efter retsplejeloven.

Til § 13

Overtrædelse straffes med bøde efter § 15, stk. 1.

Til § 14

Bestemmelsen svarer til § 4, stk. 2, i det samtidig fremsatte forslag til lov om elektriske stærkstrømsanlæg og svarer i øvrigt til bestemmelser i andre kontrollove.

Til § 15

Bestemmelsen om ansvar for juridiske personer i stk. 3 svarer til § 5, stk. 3, i det samtidig fremsatte forslag til lov om elektriske stærkstrømsanlæg.

Forældelsesfristen i stk. 4, svarer til forældelsesfristen i forslaget til ny stærkstrømslov.

Til § 16

Tidligere udstedte autorisationer bevarer deres gyldighed indtil den xxxx.

I øvrigt indeholder bestemmelsen overgangsregler for så vidt angår de tidligere udstedte autorisationer, og i stk. 5, hjemmel for landsstyret til at fastsætte overgangsbestemmelser, herunder om ombytning af de tidligere udstedte autorisationer.

UPPSKOT TIL KUNNGERÐ UM LÖGGILDING AV ELINNLEGGJARUM

Sbr. 3. gr., 2. stk., 4. gr., 2. stk., 15. gr., 2. stk., og 16. gr., 5. stk., í lóg um löggilding av elinnleggjarum v.m. hefur landsstýrið fyrisett:

1. gr.

Umsókn um löggilding skal fara fram við at nýta eitt serligt umsóknarblað, ið fæst hjá SEV. Umsóknarblaðið og tey fylgiskjøl, ið har eru nevnd til sannunar av, at treytirnar fyri at fáa löggilding eru loknar, og tær upplýsingar og vátanir, sum verða kravdar sbr. reglunum niðanfyri í 2. gr., verða at senda SEV.

2. gr.

Löggilding kann annaðhvørt verða latin persóni, ið ætlar sær sjálvur at reka innleggingarvirksemi, ella einum, sum er settur í virki ella felag, ið rekur innleggingarvirksemi. Tann löggildi skal starvast fulla tíð í virkinum.

2. stk. Um löggildingin verður givin einum starvsfólki, skal hesin verða settur sum stjóri ella við starvsmannatreytum smb. lögtingslóg um starvsmenn og verða tryggjaður rætt til at taka avgerðir viðvíkjandi arbeiðinum, ið lógin fevnir um. Hetta skal verða prógvað við at senda inn sáttmálar e.t.l. í sambandi við umsóknina.

3. stk. Um umsøkjarin skal verða settur í einum felagi ella stovni, hvørs endamál er annað enn útinning av innleggingarvirki, verða reglurnar í 1. og 2. stk. nýttar samsvarandi, og eftir ynski frá felagnum ella stovninum kann verða viðmerkt í löggildingini, at henda er avmarkað til at galda fyri arbeiði á elútbúnaðum hjá felagnum ella stovninum.

4. stk. Í teimum førum, sum nevnd eru í 2. og 3. stk., skal treytin um fast vinnustað bert verða lokin av virkinum, meðan kravið um ræði á búgvi skal verða lokið bæði av umsøkjara og av virkinum.

3. gr.

Broytingar í arbeiðs- og ábyrgdarviðurskiftum hjá einum settum löggildum elinnleggjara skulu verða fráboðaðar SEV. Hin löggildi skal annars eftir áheitan frá SEV geva allar upplýsingar um arbeiðs- og ábyrgdarviðurskifti í virkinum.

4. gr.

SEV hefur eina skrá yvir persónar, ið hava löggilding sum elinnleggjari.

5. gr.

Løggildingar, ið eru givnar eftir áður galdandi lóggávu, hava ikki gildi aftaná 1. januar 1995. Slíkar løggildingar kunnu verða skiftar um til nýggjar við at senda SEV umsókn innan 1. oktober 1994.

6. gr.

Við bót verður hann revsaður, ið

- 1) gevur skeiva upplýsing til nýtslu við viðgerð av málum um at fáa ella varðveita løggilding,
- 2) brýtur 3. gr. við ikki at geva SEV frágreiðing.

7. gr.

Henda kunngerð kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.

UPPSKOT TIL KUNNGERÐ UM ELINNLEGGINGARVIRKSEMI.

Sbr. 3. gr., 2. stk., og 15. gr., 2. stk., í lögtingslóg um löggingu av elinnleggjarum v.m. hefur landsstýrið fyriset:

Vinnu- og setanarviðurskifti.

1. gr.

Elinnleggjarin skal, hvat ið arbeiðinum viðvikur, vera soleiðis fyri, at hann sum ábyrgur kann hava neyðugt, regluligt eftirlit við elinnleggjarvirkinum.

2. stk. Ein og hvør broyting í arbeiðs- og ábyrgdarviðurskiftunum hjá elinnleggjaranum, sum hava verið avgerandi fyri at fáa löggingu, skal beinanvegin verða fráboðað SEV.

2. gr.

Elinnleggjarin skal siggja til, at telefonin hjá virkinum svarar í arbeiðstíðini. Telefonsvarari kann tó verða nýttur, tá ið boð kunnu verða talað inn.

3. gr.

Elinnleggjarin skal geva starvsfólkinum leiðbeining um, hvussu arbeiðið skal verða gjørt, við tað at havt verður í huga bæði yrkisliga útbúgvingin og eftirlitið hjá innleggjaranum við arbeiðinum.

2. stk. Elinnleggjarin skal siggja til, at øll neyðug amboð og mátingarútgerð eru til og eru í fullgóðum standi og væl hildin.

3. stk. Elinnleggjarin skal siggja til, at starvsfólkið á vinnustaðnum sleppur framat einum dagførdum eintaki av sterkstreymsreglugerðini og tí reglugerð, sum SEV hefur ásett um íbinding av elinnleggingum og nýtslulutum.

Viðurskiftini hjá elinnleggjaranum mótvegis elveitaranum.

4. gr.

Elinnleggjarin skal við hvørt arbeiði fylgja arbeiðsgongdini hjá SEV viðvikjandi at senda inn oyðibløð, tekningar v.m. og skal annars fylgja teimum rættlagaðu skipanum og ávísingum, sum SEV gevur viðvikjandi útinning av ávísingum arbeiðum.

5. gr.

Allar fráboðanir, liðugfráboðanir ella aðrar áheitanir til SEV viðvikjandi arbeiðum ella øðrum viðurskiftum, sum löggingin fevnir um, skulu hava löggingarnummar og verða undirskrivaðar av elinnleggjaranum. SEV kann tó í serligum færum loyva, at elinnleggjarin gevur einum starvsfólki, sum hann hefur álit á, fulltrú.

6. gr.

Elinnleggjarin má ekki fráboða ella átaka sær ábyrgd av arbeiðum, ið eru gjørd av persónum, sum ikki starvast í virkinum.

7. gr.

Í sambandi við at gera ætlan um og útinning av einum fráboðaðum arbeiði skal elinnleggjarin eftir áheitan frá SEV geva allar upplýsingar, SEV biður um viðvíkjandi viddini á innleggingini, og hvussu hon er háttað. SEV kann krevja, at slíkar upplýsingar verða givnar við, at elinnleggjarin sjálvur ella ein skikkaður umboðsmaður við fulltrú kemur á staðið, har arbeiðið verður gjørt, ella á skrivstovu SEV's.

8. gr.

SEV kann nokta at binda í innleggingar, sum elinnleggjarin hevur gjørt uttan at fylgja sterkstreymreglugerðini. Um íbinding er gjørd í slíkum førum, kann SEV slíta veitingina. SEV kann krevja, at elinnleggjarin rindar útreiðslurnar av einum møguligum nýggjum eftirliti í sambandi við rætting av útintum arbeiði, sum ikki fylgir reglugerðini.

9. gr.

At SEV góðkennir útbúnað ella tekningar, ið hartil hoyra sleppur elinnleggjaranum ikki undan nøkrum parti av hansara ábyrgd av, at arbeiðið er gjørt samsvarandi galdandi reglum.

10. gr.

Elinnleggjarin má ikki uttan loyvi frá SEV bróta tey blýinnsigli, sum SEV hevur fest, ella gera nakrar broytingar í leiðingarútbúnaðum, ið leiða ómáldan streym, og við elmálarar, uttan so slík viðurskifti eru (skammlop, fráleiðing, eldsbruni v.m.), at ábót er neyðug í stundini. Elinnleggjarin skal, tá ið so er, beinanvegin boða SEV frá tí, hann hevur gjørt.

Revsireglur

11. gr.

Brot á reglurnar í hesi kunngerð verður revsað við bót.

Afturtøka av løggilding.

12. gr.

Um elinnleggjarin hevur gjørt seg sekan í greffligum vansketni ella vansketni ferð eftir ferð í utinningini av innleggingararbeiðum ella hevur brotið treytirnar fyri løggildingini, heruppi reglurnar í hesi kunngerð, kann elnevndin taka løggildingina aftur eina tíð frá 1 - 5 ár ella í óásetta tíð.

13. gr.

Henda kunngerð kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.